

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRATIA
Deak Perencz-nicza 25.
INSERTIUNILE
se primesc la admisiune
trafice.
Multumite publice și Loc de
schia costă fiecare pîr 20 III.
Manuscrisurile nu se iau
poiază.
Telefon pentru oray și
comitat 502.

MONUMENTUL
... 28 Cor.
... 14
... 2:40
... de Duminecă
... 5 Cor.
... România și
... 10 Cor.
... pentru Ro-
... străinătate pe
... franci.

Realismul luptelor noastre politice.

II.

A venit desigur la timpul oportun de a se chibzuite, energice și răspicate ale Dr. Iuliu Maniu. Și credem, că ele contribuie în mod îmbucurător la lămurirea situației, împrăștiind nedumeririle și căteva ziare de peste Carpați stăruind în public, de când o parte a presei noastre naționale o îndrumare diametral contrară celei înrădăcinate în tra-

si în conștiința actuală a poporului. Domnul Maniu este indignat împotriva celor care vor să facă din politica noastră un joc de copii. El vede că o parte a presei noastre naționale, care va deservi în mod deosebit Maniu, vor să facă din politica noastră un joc de copii. El vede că o parte a presei noastre naționale, care va deservi în mod deosebit Maniu, vor să facă din politica noastră un joc de copii.

De la naționalități dela anul 1868, paragrafuli căreia nu cotează să treacă

dorințele și postulatele celor cu pacea în proțap, nu poate fi luată ca bază pentru o împăcare serioasă, sinceră și durabilă între Români și Unguri, fiindcă prin legea aceasta Români nu sânt recunoscuți ca națiune politică, alcătuitoare de stat. Ea cuprinde numai asigurarea drepturilor individuale, lăsând cu totul la o parte satisfacerea deplină a postulatelor noastre naționale. Cât de îngustă și sgârbită a fost această lege pentru Români, o dovedește și faptul, că conducătorii noștri de pe vremuri au luptat împotriva ei. Chiar programul nostru național din 1881 stipulează în al 4-lea punct următoarea atitudine politică față de această lege: «Partidul național va lucra pe teren legal pentru revizuirea legii despre egala îndreptățire a naționalităților lor în favoarea acestora; pentru loiala și reala executare a tuturor legilor».

Ceea ce constituia un gravamen pentru noi, la 1860 și la 1881 nu poate fi considerat nici azi drept un gravamen pentru că...

Născă, o acum la... se mulțămim cu orice formă de...

Într-un astfel de caz -- le pare să ne ferimă Dumnezoni -- pe poporul român și conducătorii lui ar consimți să-și ardească în noroiul speculațiilor mărunte flamura lor de luptă ideală și sfântă, pentru care au trăit, săvârșind fapte eroice, și

au murit moarte de martiri atâtea glorii ale istoriei noastre naționale.

De-aceia are dl Maniu toată dreptatea, când declară că »poporul românesc și deputații lui pretind executarea legii de naționalități, nu însă ca prețul împăcării Românilor cu Maghiarii, ci ca urmare firească a ordinii de drept, care este vătămată în momentul, când o lege sancționată nu se execută«. Dar poporul român declarat odă de »națiune« nici când nu se va mulțămii cu starea de drept, ce i-o creiază această lege, care nici nu cunoaște popoare ca entități deosebite, ci numai ca »indivizi de naționalitate deosebită«.

Poporul român, care în luptele sale politice de două veacuri încoace a stăruit nerăritate ca să fie recunoscut ca națiune politică, nu poate renunța niciodată la aspirațiile și drepturile, care izvoresc în mod firesc din ființa lui națională. A renunța la...

vor oia și împuși torțoș între finere. Decât o pace înșoșoare și rușinoasă ca cea oferită de schingiuitorii noștri, mai bine să ni-se aleagă în această mare luptă politică! Caci noi chiar atunci, când înșiși Ungurii vor să ne imbie pacea, cum se întâmplă în cazul de față, avem destule cuvinte să o primim cu multă rezervă și să

Din lumea ocnașilor.

SĂRDARUL.

De Iosif Popescu.

I.

Domnul director al Inchisorii centrale de muncă Ocnele-mari, se afla în cancelarie șezând pe scaun în fața biroului său și resfolind un set de hârtii oficiale. La oarecare distanță de el stă în picioare, în poziție reglementară, prietenul său Voicu și asculta cu mare atențiune cuvintele dlui director, -- «Ia samă, Voicule», -- «de câteva săptămâni ni s'a făcut oare cinește, încredințându ni-se paza banditurilor pe față pământului. A evadat de atâtea ori dacă ne va scăpa, sântem compromiși și mai ales tu răspunzi de el».

«Zimbi sub groasa i mustață, iar mușchii din față se încordară par'că ar fi vrut să surzască o ființă nevăzută».

«Trăiți, domnule director», zise el cu o voce joasă de contrabas, »sânt de douăzeci de ani în serviciul Inchisorii și până acum nu mi-a ieșit nici un ocnaș. Răspund de Sărdaru, ca de un om».

«Bine, Voicule», aprobă domnul director, privind pe fereastră în curte, continuă. »Dar domnul acela bine îmbrăcat și cu ochelari pe nas. Se vede, că e un vizitator».

dela Tg. Ocna, este absolut oprită vizitarea închisorii fără o autorizațiune specială din partea direcțiunii generale. Du-te de cercetează, dacă are o asemenea autorizație; dacă nu, să plece numai decât».

Voicu salută militărește, apoi leși în curte și se adresă străinului cu următoarele cuvinte:

«Domnule, nu înțeleg, cum ai putut intra aci și spune mi ce dorești».

Străinul răspunse cu cea mai mare liniște:

«Am vizitat Salina, și am intrat pe poarta de comunicație a celor două curți, pe când se aducea apă hoșilor din curtea Salinei. Nimeni nu m'a oprit. Ași dori să vizitez și închisoarea».

«Aveți o autorizație specială din partea direcțiunii generale?»

«Vai, nu! Nici nu credeam, că trebuie o asemenea autorizație, dat fiind că am mai vizitat și alte închisori cu scopul de a face studii asupra condamnaților».

«Imi pare rău, domnule», sfârși Voicu, »dar ordinul e foarte strict și fără acea autorizație nu mai puteți sta în această curte».

«Bine», zise străinul, »nu voi mai stărui, plec imediat la Râmnicu-Vâlci să telegrafiez domnului director general, pe care-l cunosc de aproape».

Voicu la aceste cuvinte o cam băgă pe mâncă, dar era acoperit prin ordinul care sosise cu câteva zile mai înainte, și făcu semn unui gardian, ca să însoțească pe vizitator până la poartă.

Străinul salută și leși cu cea mai mare liniște, fără a se grăbi cât de puțin.

Seara, la apel, Sărdarul lipsea din închisoare. Voicu se înfioră și ghici imediat, că vizitatorul era chiar falimosul bandit perfect deghizat.

Se dete alarma, și un pluton de soldași, condus de un sublocotenent, cutreeră pădurile din apropiere, dar fără rezultat.

Se telegrafie la Râmnicu Vâlci și la București. Toate fură în zadar Sărdarul dispăruse...

Direcțiunea generală trimise o comisie de anchetă.

Directorul fu amendat și transferat cu pedeansă. Iar Voicu fu dat afară din serviciu, fără nici o considerație pentru îndelungatul său serviciu credincios.

Era o catastrofă!

Dar lucrurile luară o întorsătură și mai gravă, când se răspândi vestea, că mai multe tâlhării, executate cu multă dibăcie, au avut loc în județele megeșe Vâlcea și Argeș.

Prefecții ambelor județe se alarmară și cu ajutorizarea guvernului publicară un premiu de 3000 lei pentru cel ce va prinde viu sau mort pe Sărdaru.

Sângele clocotea în vinele Voicului. Se jură să nu aibă odihnă, până când nu și va răsbuna.

Cum să afle însă ascunzătoarea Sărdarului? Deși un om fără cultură, cunoștea cel puțin din experiență senzuală: cherchez la femme (caută femeia).

Știa, că Sărdaru, ca mai toți bandiții de alicum, avea o amantă; aliase aceasta din corespondența

ne îndoim de sinceritatea sentimentului lor de prietenie. Istoria ne este mărturie, că niciodată nu ne-au întins Ungurii mâna frățească cu gânduri curate, ci totdeauna cu reticențe și planuri ascunse, ca să ne vadă prinși în capcană, sau punându-ne condiții, pe cari conducătorii noștri politici nu puteau să le primească. Astfel când Kossuth a oferit Românilor, la 1849, pacea prin samsarul său nenorocit, prin trădătorul Dragoș (compatriotul lui Mangra!), condiția acestei păci a fost să jertfim pe cel mai bun, pe cel mai ager și mai iscusit dintre conducătorii noștri politici, pe Șaguna!

Dar și Kossuth a oferit această pace, eând fugea, lipsit de orice putere, alungat de oștirile imperiale. Singurul maghiar, care ne-a oferit pacea, când Ungurii o puteau da: contele Teleky László — s'a împușcat. La 1861 încercările de pacificare din conferința ținută la Alba-Iulia, s'au făcut numai cu intenția de a îndemna pe Români să nu mai stărue pentru autonomia Ardealului, ci să-și trimită și ei reprezentanți la dieta din Pesta. Iar încercările dela 1872, puse la cale de ministrul președinte Melchior Lónyay, ca și cele ce le-au mai urmat n'au fost decât niște simple trageri în față.

Amintirea acestor cazuri istorice ar putea să domolească de ocazională hiperzelul oportunismilor noștri, cari vreau să facă târg cu orice preț. Sau cel puțin să-i facă să se gândească la îndelungate experiențe istorice și politice această concluziune, că Maghiarii nu ea vor «înghiți» de dragi ce ne au, sau până nu vor fi convinși, prin rezistența și forța noastră politică, de imposibilitatea tendinței lor de cutropire și nu vor fi convinși prin rezoane superioare de stat să recunoască dreptul nostru la toate atribuțiile vieții naționale. În cazul prim nu mai e lipsă nici de prietenie, nici de târguială, în cazul al doilea urmează restituți-

nea în întregime fără licitațiune minuendă din partea noastră.

Noi admitem numai partea din urmă a acestei alternative. De cea dintâi: contopirea desăvârșită sau desființarea noastră, nu ne temem.

Ne aducem aminte de cuvintele lui Barițiu, care scria la 1872 în «Gazeta Transilvaniei» (Nr. 1): «Văd și eu mai pe fiecare zi luându-se măsuri, cari țântesc la o morărea naționalității române; cu toate acestea fiindcă eu cred, precum am crezut totdeauna, în immortalitatea elementului național-român, nu mă tem, că vor fi în stare să zugrume naționalitatea română. Iară dacă totuș ar fi posibil vr'odată un asasinat ca acesta, atunci aceasta s'ar putea executa numai și numai cu ajutor nemțesc; însă așa, că odată cu a Românilor ar bate și oara ultimă a națiunii ungurești. Domnul și sclavul în acelaș mormânt; așa ceva s'ar mai putea».

Prin luptători idealisti, cum a fost Barițiu în trecut și cum este astăzi dl Maniu dimpreună cu tovarășii săi de principii și de vrednicie, a ajuns poporul nostru la conștiința valorii și a destinațiunii sale pe acest pământ. Prin cuvintele și sfaturile lor izvorâte din cuget luminat și prevăzător s'a întărit idealismul nostru politic: încrederea în noi înșine și nădejdea în izbânda, care mai curând sau mai târziu trebuie să ne revie! Activitatea lor a imprimat lupetelor noastre acea frumoasă notă idealistă, care mână cugetele și le ține departe de oportunismul senil al slăbănogilor, de speculațiile mărunte și de considerații

Declarațiile d-lui Dr. T. Mihali pentru »Reichspost«. Din Viena ni-se telegrafiază: Organul socialist creștin, »Reichspost« aduce azi următoarele declarații ale d-lui Dr. T. Mihali:

— Pretențiunea contelui Tisza, că depu-

tații naționaliști să intre în unul din partidele ungurești existente, e în contradicție cu sentimentele de rasă ale românilor. Noi nu ne putem lipsi niciodată de organizația noastră națională. Integritatea acestei organizații ar trebui să fie pentru orice guvern cinstită o necesitate constituțională, căci guvernul numai în această organizație poate să aibă, ce privește pe români, un mijloc de exercitare a dreptului său exclusiv de control și guvernul numai cu ajutorul acestei organizații poate să-și câștige siguranța că drepturile odată date și recunoscute prin lege rămân neștirbite și că ele vor oferi naționalităților o bază sănătoasă statornică pentru dezvoltarea lor.

Organul sărbilor liberali despre acțiunea de împăcare. »Branik«, ziarul oficial al sărbilor liberali de supt șefia meritosului bătrân politic Mihai Polyi, se rostește într'un număr recent asupra acțiunii de împăcare maghiaro-române. Guvernul — scrie cu mult adevăr fratele sârb — mănecă dintr'un punct de vedere foarte greșit, când întinde o împăcare numai Românilor. În baza articolului de lege XLIV din 1868, egalitatea de drepturi naționale li-se vine deopotrivă tuturor națiunilor din Ungaria. Dezideratul egalității naționale trebuie realizat în toate ramurile organizației de stat și trebuie păcâte toate națiunile romaghiare.

Bine înțeles că d. Mihai Polyi nu speră în realizabilitatea unei apropiate soluții a chestiunii naționalității, ci, cunoscând, din bogatele delungatele d sale experiențe politice, menținerea transcendentă a Ungurilor în materie filosofice politice încă multă vreme o fantomă fugăvicioasă utopică a sufletelor umanitare. Și nu deplin bătrânul fruntaș politic al sărbilor de ne, că dacă va să coboare vre-odată pacea acestui pământ clasic al minciunii politice, ea va lua flință din litera moartă a legii din care ci din legea eternă a evoluției naționale, se cunoaște restrângeri și zăgazuri în mersul ruitor.

Sărdarulul, și din câteva vizite ale femeii la închisoare.

Se duse dar la dânsa și li ținu cam următorul discurs:

— »Știu, Anico, că ești ibovnica Sărdarulul. Nu ți-am declarat numele la anchetă, fiindcă ți-neam să rămâi liberă, ca astfel să mă ajuți să să prind pe Sărdarul. E cu neputință să nu știi, unde se ascunde. Știi de asemenea, că e pus un preț de 3000 lei pe capul lui. Acum, iată ce-ți propun: dacă-mi arăți ascunzătoarea și reușesc să pun mâna pe Sărdarul, impart cu tine cei 3000 lei; dacă te împotrivesc, te părăsc ca gazdă de hoști și mânăci pușcărie.

Ibovnicul tău nu va știi nici odată că l-ai vândut, și dacă-l voi prinde viu, nu i-se va întâmpla nimic, ci va intra din nou la munca silnică, de unde va ști să scape cu un nou prilej».

Anica ascultă în tăcere, păru că judecă matur, apoi ceru dela Voicu timp de gândire până a doua zi.

Fostul prim-gardian primi termenul.

A doua zi Anica declară, că se învoește, în ochii ei scripi însă o lucră șireată, pe care volnicul dar nătăvălosul Voicu nu o zări.

Ascunzătoarea Sărdarulul era un bordel situat în munții Argeșului peste Olt, în dreptul falmoasei mânăstiri Cozia.

Află de asemenea, că Sărdarul petrecea zilele în bordei, iar nopțile își exercită necinstia, dar bănoasa sa meserie.

Voicu se hotărî, ca a doua zi să calce vizunia banditului.

II.

Înăă premiul de 3000 lei nu atrăsese numai pe Voicu. În județul Argeș mai era un amator: Chirilă, un șef de secție al jandarmeriei rurale — de altcum prieten cu Voicu — care rîvnea la acea sumușoară.

Este adevărat că nu cunoștea personal pe Sărdarul, dar prin jandarmii săi trimiși ca iscoade descoperise culcușul banditului.

Se hotărî dar să-l calce. Întâmplarea vru, ca să pornească în munți tocmai în ziua destinată de Voicu pentru același scop.

În acea zi memorabilă dar, șeful de secție Chirilă se îndreptă călare spre potecile prăpăstioase ale munților, având ascunse supt hainele țărănești, cu care se travestise, două revolvere încărcate.

Pe la jumătatea drumului fu ajuns de un jandarm călare pe un sprinten cal de munte.

— »Unde mergi, Andrei«, zise șeful recunoscând în călăreț pe bărbosul și mustăciosul său subordonat.

— »A, dia ești, șefule«, răspunse cel întors, »Iartă-mă, credeam, că e Sărdarul îmbrățârănește, și eram gata să te arestez«.

— »Da prost mai ești, măi Andrei. Ce? seamăn a bandit?«

— »Păi, de, așa cum ești îmbrăcat...«

— »Bine, băte, dar acum, dacă ai venit mergem împreună; de-l vom prinde, îți voi și ține o sută de lei«.

— »Bravus, șefule, să trăiești!«

În curând amândoi călăreții ajunseră la delul Sărdarulul.

— »Acum«, șopti Andrei, »lasă mă șefule într'u eu mai întâi în vizuină«.

Uite, ține-mi revolverele și păzește-mă, m'oi strecura pe această gaură de șarpe«.

Șeful consimți.

Peste două minute jandarmul leși pe b din bordei.

— »Ei, șefule, nu i aci Sărdarul«, zise el.

«Am găsit pe jos numai o grămadă de proaspete, culcușul țâharului, și această ghie, care s'ar potrivi minunat, ca să-l legăm».

— »Și altceva nimic, vre-un semn, că a pcut noaptea aci?«

— »Nimic, șefule, dar, dacă vrei, încearcă d-la, poate că vei fi mai dibaci, ori mai rocos«.

Gulere
și
Manșete.

Numai calitate bună.
Marca lanț.

SUC. EMMER FERENC
Weismayr Ferenc
Timișoara, centru, strada Huny

...me grăitoare. Fostul consilier mi-
... la interne, Némethy Károly, a fost
... zile trecute — după cum am anun-
... secretar general, tot la interne. D.
... a fost pe vremea scurtei stăpâ-
... calioniște, mâna dreaptă a contelui
... și el e autorul faptic al monstruo-
... proiect electoral pluralist, de urgisită
... re. Faptul că acum contele Héder-
... înălțat la treapta cea mai înaltă în
... său, tradează lămurit intențiile
... actual, poreclit cu atâta eufemism
... reformei electorale. Din aceiaș
... a acelorași oameni nu poate să iasă
... opere la fel și nu e nevoie de o pre-
... ingenioasă pentru a cunoaște de pe
... principiile, în marginile cărora își con-
... actualul guvern reforma sa electorală.
... ordine șovăelnică și duplicitatea gu-
... în chestiunea reformei electorale,
... lămurit de altfel dintru început asupra
... ațelor sale intenții și faptele confirmă
... întru toate prevederile noastre. Cu
... noului guvern criza politică n'a fost
... planată, ci numai înăbușită și sântem
... că guvernul își va ispăși temeritatea
... de-a dejuca încă o dată dorința su-
... și-a milioanei țării, pedepsit de
... rezistibilă a acestor doi componenți
... veranității statului, împotriva cărora

... de la Liptó Sveti-Nicolau. Co-
... nostru din Budapesta ne scrie:
... guvernamental » lansat azi în țară
... scriitorului ungur, Károly Andor, în
... se spune că guvernul l-a designat
... instrucție.

... români... O leplă, odată simplă, freca-
... produce mișcare și atita zgomot. Ce au de-
... oamennor cari și-au jertfit averile pen-
... de moșiei? Țăranul de-o parte, Parisul și
... Carlo de alta, ar putea numai spune...
... aceste frumoase ale adevăratului boier
... țările Stroescu ne vin în minte, când citim
... dependance belge» din Bruxelles, într-o cores-
... din București, observarea mișcătoare:

»Bine, Andrei, voiu intra și eu; până
... ține aceste patru revolve și păzește să
... surprindă Sărdarul.»
»Păzesc, șefule, cum de nu.»

... se strecură și el pe brânci. Când ieși
... câteva minute, găsi un jandarm fără
... și fără mustăți, care nu mai semăna cu

»Ei, te-am păcălit, șefule, zice atunci noul
... »Ai vrut să prinzi pe Sărdarul. Poftim
... prime; eu sânt Sărdarul. Dar destulă glu-
... în mâinile mele, și uite ce ți se cade.»

... aceste cuvinte întinse două revolve asu-
... șefului. Acesta, deși om curajos, care vă-
... multe în viață, căzu în genunchi murmu-

»Vartare, am șase copii?»

»Bine, te voiu ierta, dar vreau să ți-l minte
... de azi. Te vo'u legă de copacul de colo.
... și apropie-te de el de andăratele, dar
... faci vre-o mișcare, ca să te repezi la mine,
... împușc fără de milă.»

... să sculă tremurând și se lipi de copac.
... lui era învinsă.

... dărul ținând un revolver subsuori, legă pe
... cobză cu fringhia, pe care o scosese din
... lui.

»Rezultatul bogăției revărsate de recolta extraordi-
... nară ce s'a făcut anul acesta în România, va fi că ca-
... zinel din Monaco va avea un sezon excelent...»

Chestia plăților în număr. Ziarul vienez
»Waterland» scrie azi în chestiunea băncii urmă-
... toarele: Monarhul este pe punctul de vedere a
... comunității, dar cu toate astea trebuie să remar-
... căm că în timpul din urmă chestiunea plăților
... în numărare iese tot mai mult pe planul întâi.
... Se pare că ministrul de finanțe ungar, d. Lu-
... kács se leagă să câștige Ungariei plățile în nu-
... mărare, însă speranțele astea frumoase vor trebui
... să se risipească, fiindcă este azi cu neputință să
... se admită o nouă înțelegere cu privire la plățile
... în numărare la banca austro-ungară. Nici un mi-
... nistru austriac nu va îndrăzni să aducă dorin-
... țele Ungurilor în fața parlamentului austriac.

Canalejas.

Președintele consiliului de miniștri al Spa-
... niei a dat dovadă nu numai de-o energie
... deosebită, ci înainte de toate a dat dovada
... că e un mai bun cunoscător al poporului
... spaniol și al ideilor ce-l frământă, decât au
... fost sfătuitoarii Papei dela Roma.

Lupta pornită din partea Vaticanului împo-
... triva reformelor juste ale guvernului spa-
... niol s'a sfârșit cu baterea în retragere a
... Curiei papale și întărirea poziției guvernului
... spaniol. Cardinalul Vives y Tuto, unul dintre
... sfătuitoarii spanioli de frunte ai Sanctității
... Sale dela Roma, s'a dovedit că e un rău
... cunoscător al sufletului poporului său și al
... stărilor politice de azi. Necunștința aceasta
... a vremilor schimbate și a oamenilor supuși
... la influențe noi și sociale și economice, nu
... eșecului său.

Nu s'a întâmplat nici una dintre aceste
... Vaticanului.

Partidul clerical n'a avut autoritate în de-
... ajuns, pentru a pune în mișcare masele pro-
... vocând revolte și turburări revoluționare;
... regele Alfonso, deși catolic bun, nu a
... putut fi înduplecat să părăsiască pe șeful
... guvernului său dintr'o luptă în care era vorba

și de demnitatea țării; și nici guvernul lui
... Canalejas nu s'a lăsat intimidat de năstruș-
... nicele declarații de război ce i-s'au adresat
... din partea tuturor dușmanilor liberalismului
... și ai dinastiei.

Și ziua de Duminecă, ziua aceasta te-
... mută, a trecut aproape în deplină liniște
... și s'a sfârșit cu învingerea strălucită a gu-
... vernului.

Intrunirea de protestare, plănuită pe acea-
... stă zi la San-Sebastiano și care era să fie
... începutul războiului civil — a trebuit să
... fie contramandată nu numai fiindcă guver-
... nul interzisese ținerea ei și luase toate mă-
... surile necesare pentru represiunea eventua-
... lelor revolte, — ci a trebuit să se contra-
... mandeze pentru a salva măcar aparența
... că s'ar fi putut ținea. Convocatorii intru-
... nirii au contramandat-o pentru a salva mă-
... car credința că n'au voit să țină intrunirea,
... pe când adevărul e că n'au putut s'o țină.

Dovada e învederată: în multe locuri
... contramandarea n'a sosit la vreme și totuș,
... în ciuda agitației clericalilor, din aceste ți-
... nuturi catolice abia au venit la San-Seb-
... stiano câteva sute de inși, dintre cari mai
... mare parte carliști, partizanii pretendentului
... de tron.

Lupta a trebuit să se sfârșească cum s'a
... sfârșit, pentru că Vaticanul n'a înțeles impor-
... tanța momentelor sociale și economice,
... cari au un rol atât de hotărâtor în conflictul
... acesta.

Vaticanul s'a întemțiat în război
... pe profeție, dar această profeție
... nu mai are organizația unitară din trecut
... și nu mai are nici situația privilegiată de
... starea economică.

Ordinele călugărești imigrate din Franța
... cu capitaluri de nenumarate milioane,
... profitat de avantajile legilor industriale și
... au făcut o concurență primejioasă congre-
... gațiilor indigene. Interesul lor bine price-
... put trebuia să le impună cel puțin o pa-

— »Așa, acum rămăi cu bine», mai zise Săr-
... darul rizând, »eu îmi voiu schimba culcușul.»

— »Încă nu, dragul meu», resună o voce de
... trâmbită, »mai sânt și eu pe aci». În același
... timp, două brațe vânjoase strângeau, ca între
... niște clește pe vicleanul dar puțin puternicul
... Sărdaru, care scâpa revolvele și urlă de durere.
... Ca prin farmec, o frânghie subțire, dar solidă, îi
... prinse brațele și picioarele. Apoi Voicu, pentru
... că era el în persoană, luă pe Sărdarul în brațe,
... ca pe un pachet, și l legă pe unul din caii, carii
... pășteau nepăsători larba deasă din apropiere.

Atunci se întoarse la bietul Gavrilă, care căsca
... ochii mari privind această scenă interesantă.

— »Da bine, șefule», îi zise el, »ce ai pățit?»

— »Iacă, păcatele mele, m'a repus fâharul.
... Dar fiu bun de mă desleagă.»
Voicu îl desleagă repede.

— »Acum», zise Gavrilă, »îți mulțămesc pen-
... tru ajutorul ce mi-ai dat. Îți dăruiesc și ție o sută
... de lei ca răsplătă. Rămăi cu bine; mă duc să-mi
... lau arestatul în primire.»

— »Ce face? Arestatul tău?»

— »Păi, n'am venit eu cel dintăi aci? Și locul
... acesta nu se ține de secția mea? Numai eu am
... dreptul să arestez aci.»

— »Atunci, de ce nu l'ai arestat singur? Eu
... te-am găsit legat cobză; Sărdarul te-a arestat pe
... tine, nu tu pe el.»

— »Fii cuminte, Voicule. Lasă-mă să l duc eu
... la secție și vom împărți frățeste cei 3000 lei. Nu
... înțelegi, că mi-e cinstea și poate chiar slujba în
... joc?»

— »Ei, și a mea nu e în joc? Pentru el mi-am
... pierdut slujba. Vreau să l duc legat astfel până la
... închisoare.»

Cearta lor fu întreptată prin tropot de cai, pe
... când o voce batjocuroasă răsuna:

— »Să ne vedem cu bine, meștere Voicule, și
... să-mi mai scrii!»

Voicu se desmeteci și puse mâna pe revolvere.
... Apoi căuta din ochi calul al dollea. Dar Sărdarul,
... care cu o artă admirabilă se deslegase în timpul
... certei celor doi concurenți, încălecase pe un cal
... și luase pe al dollea de căpăstru, ca să împiedece
... urmărirea.

Voicu și Gavrilă se ultară unul la altul furioși.
... Dar toate erau înzadar.

— »Mai păcălit încă odată, cumetre Sărdarule,
... dar ți-o voi plăi cu vârf și îndesat», strigă Voicu.

Un rîs batjocuritor se mai auzi în depărtare,
... ca răspuns, iar Sărdarul dispăruse în deslășul pă-
... durel...

... și manșete mai frumos cură-

... la fabrica de spălat cu aburi

„UNIO“ Kluj-Kolozsvár, Ferencz József-út 102.
— — — Telefon Nr. 395. — — —

Lucrările din provincă dacă trec peste 5 cor. le retrimite franco.

sivitate obiectivă față cu un guvern care încearcă să le vină într'ajutor, desființând scutirea de impozite a congregațiilor *streine*.

Glasul Vaticanului a fost ascultat numai de conspiratorii carliști, cum și în Franța cei mai mari aderenți ai clericalilor sânt roialisti, elementele destructive cari vor să profite de orice opoziție și conflict pentru a-și realiza planurile proprii.

Lupta s'a sfârșit cu baterea în retragere a Vaticanului nu pentru-că și a apărut autoritatea *spirituală*, ecleziastică care nu i-a fost contestată, ci fiindcă a căutat să aperse cu orice mijloace ficțiunea suzeronității *politice* asupra Regatului Spaniei. Și, în consecință, învingerea guvernului spaniol nu e o înfrângere a *bisericii*, ci numai o înfrângere a tendințelor și aspirațiilor de îndrumare *politică* a cercurilor din Vatican.

Canalejas și a câștigat prin energia sa merite neperitoare pentru înaintarea viitoare a țării sale.

Serisori din București.

Căldurile și articolele de reportajii. — Subiectele de vară. — Fapte frumoase — De vorbă cu St. O. Iosif.

București, 26 Iulie.

Căldurile, cari de vre-o două săptămâni torturau pe sărmanii proletari ai Capitalei, au avut o colosală influență asupra fantaziei inventive a unor gazetari. Lipsa de fapte pe de-o parte, pe alta necesitatea inferioară de a ține nemilostive coloane, i-au făcut să dea unor lucruri de puțin interes o extensivitate egală cu cea a marilor evenimente, cari în fapt extraordinari! Și, bietul reporter de fapte diverse, terorizat de paginatorul fără de mila a făcut din acest fapt un adevărat roman. A descris toate antecedentele acestei »răpitoare brunete de 21 de ani cu ochii verzi« a urmărit-o — cu gândul — în timp ce ea cocheta cu viitorul ei cumnat, l-a descris emoțiile sufletești, l-a directat, cum s'ar zice, inima. Și a doua zi proza lui făcea furori între lelițele dela mahala. Auzi, soro, auzi!...

De ar fi știut ele că tot ce li-se spune e efectul amenințării coloanei de a rămânea goală, sau împodobită cu anunțuri! De ar fi știut ele că florile de stil sânt efectul căldurei, care a năpădit fără de stavilă asupra pieței Capitalei pustii. Dacă reporterul de fapte diverse are posibilitatea de a lungi sau scurta povestirea, în schimb teoricianul gazetar, care n'are la îndemână un fapt pozitiv, o duce greu de tot când este vorba de cât mai multe coloane de gazetă cu teoriile lui. În cazul acesta preferă mai bine o polemică, ori care i-ar fi sfârșitul. Iată de pildă ce citesc într'un foileton, în care se face teoria raselor: »Rase pure nu există, precum nu există nici limbi pure, nici culturi pure, nici popoare absolut pure.

În toate se amestecă și se topesc, de arșița împrejurărilor istorice fatale, atâtea și atâtea elemente străine...«

Ați înțeles? »De arșița împrejurărilor fatale«. Unul mai pesimist ar zice de noaptea săraciei de idel, cari s'au pierdut în Sahara apropiatului trecut. Dar ce să-l faci. E așa de cald acuma în București. Și când te mai întrebă și câte un

mic șfichlu, e imposibil să nu vorbești de arșița împrejurărilor.

Tot efectul căldurei prea mari pare a fi și sînsirea pe nepoftite a holerei în țară. Și încă ce holera! Mai dăunăzi se anunțaseră șapte cazuri. Le-a văzut corespondentul din provincie al unui ziar. Dar asta n'are a face. Nu-i împiedică pe cei nepăsători să petreacă. Și ei că holera este efectul arșiței. Ce să scrie bietul corespondent, dacă n'are fapte? Dă și el azi o știre ca s-o poată desminți mâne. Și în felul acesta are subiect pentru două zile, și cu toate acestea sânt așa de multe subiecte, cari ar putea fi exploatare. Legende, cari circulă în popor, descrierea locurilor pitorești, demascarea abuzurilor avândărilor străini, năzuințele spre lumină ale celui mai sănătos element pe care-l are țara, ale învățărilor. Progresele pe cari le fac sau nu le fac saatele, cauzele, cari favorizează, sau împiedică acest progres.

Dar câte subiecte nu sânt. Trebuie însă să știi să le găsești, să știi să le dai adevărata lor importanță, din punct de vedere cultural și național.

Niște țărani dintr'un sat din Moldova au dat bani negustorului jidan pripășit la ei, numai să plece, să se scape de ei. Faptul acesta, care arată noblețea »sălbatecului valah« a fost relevat de »Neamul românesc« și de un ziar politic. Și din toate acestea, ce frumos articol se putea scrie din acest fapt. Și câte alte cazuri s'ar mai putea cita. Ar fi în adevăr o ploaie de subiecte pe această arșiță a teoricianului nostru.

De multe ori s'a afirmat că cei plecați dela noi din Ardeal, odată avându-și rostul lor în România, nu se mai gândesc la cei rămași în urmă. Stăruințele depuse de dl Simeon Mănușă pentru înființarea »Cercului Românilor de drescu pentru înființarea »Cercului Românilor de peste munți« sânt poate cea mai eclatantă desmintire. Același lucru l'am putea afirma și despre propaganda ce o fac Românii din Ardeal și Ungaria în România. Vezi, neobișnuit! Numai pentru dânsii — este așa de mică în comparație cu dezestrul din Banat. Să nădăjduim însă că se va face și pentru ei ce se va putea. Gândul celor de aici li cuprinde și pe ei în același sfânt legământ de sânge.

Cei de aici! Și câți nu sânt, cari, deși porniți cu gândul de a nu se mai întoarce, deși azi sânt cetățeni Români, n'au renunțat încă la ideea de a veni și a lupta acolo, unde cel mulți și buni ai noștri suferă, unde doina e mai tristă, unde, lângă coliba modestă a muncitorului de pământ se întinde drumul, care duce la temniță. Unde însă e mai bine, căci e *acasă*. Aici simți parcă mai bine rostul chemării tale, vezi că e nevoie de munca ta, de brațul tău tânăr, de curajul și cuvântul tău.

E așa de frumoasă seara asta. Nu știu ce dor mi-a adus atâtea nostalgii în suflet sau ce mi-a vorbit cu glasul lui domol, liniștilor și cuminte timp de două ciazuri?

— »Uite, de atâtea ani de zile Ardealul a dat tot, tot ce s'a ridicat din el ca inteligență și ca talent. Unde am fi fost noi, dacă toți ar fi rămas acolo. Dar e drept c'am avut și aici de împlinit o misiune. Și și-au împlinit-o cu sfințenie. Ei, cari au venit întâi au fost dascăli și au fost funcționari inimoși și cinștiți. Dar, dacă aici a câștigat după urma lor, cât n'au pierdut cei rămași acolo?

»Ce bine ar fi să ne întoarcem acolo noi cei veniți de mai curând. Să ne facem dascăli, să ne facem popi, să ne facem gazetari. Să trăim cu puținul ce-l vom câștiga, dar să vedem, să simțim cum răsare lumina în urma noastră. Să ne reimpatriem! Ar fi o regenerare, și izbucnire de forțe noi, de care dușmanul nu și-a dat niciodată

seama, de care nici noi nu ne dăm seama. Că curaj ar căpăta cei cari luptă și suferă acolo. Ardealul a dat atâți bărbați României. României trebuie să-l dea și ea la rândul ei. Și cei din țară să fim noi, cari ne-am format aicea! Câtă putere nouă s'ar adăpa la șirurile lor. O rezervă, la care ei nici nu se așteptau.

»Aceasta ar trebui s'o facem...«

Cel care spune aceste vorbe este gingașul poet St. O. Iosif. Și'n timp ce el vorbește se face o liniște de mormânt în jurul lui. E ceva atât de duios în cuvintele lui, cari răsar ca dintr'un îndemn al celor ce au murit acolo, luptând cu armele, de cari dispuneau, urmând tactica, pe care o cunoaștem. O adiere de vânt și chiar suvițele cu păr negru. Mă scol și plec în suflul meu e atâtea dor, atâtea jale și atâtea părere rău. Nu știu cine mi le-a adus. Noaptea este moasă sau glasul de profet al poetului.

Correspondent

Acțiunea de împăcare și Sașii.

Ziarul săsesc din Sibiu »Siebenbürgische Tageblatt« publică în numărul său de ieri un articol de fond în care se ocupă de chestiuni de naționalitate și acțiunea de împăcare româno-maghiară. Articolul este scris de un politician sas care a luat parte la tratativele dintre bații de stat unguri și conducătorii români.

Autorul articolului recunoaște dintru început necesitatea unei împăcări și aduce acțiunea de împăcare în legătură cu înalta politică europeană și, în special, cu interesul germanismului în fața ei împotriva slavismului.

»...În lupta aceasta Germanii, în alianță cu România, nu se pot răzima decât pe Ungari. Germania, prin urmare e în interesul neamului german să contribuie la întărirea elementului maghiar și românesc; trebuie să creeze posibilitatea ca cele 8 milioane de Unguri să alieze cu cele 3 milioane de Români și Germanii în Ungaria un bloc puternic, care să sprijine marele bloc german. Prin urmare, Ungaria trebuie să introducă reforme cari să îndemne elementul românesc și german să muncască cu dragoste și simpatie pentru înflorirea și consolidarea statului ungar.

»În ce ne privește pe noi Sașii, — continuă apoi autorul — datoria noastră ar fi să sprijinim guvernul în năzuințele sale de a ajunge la înțelegere cu Românii, pentru că această înțelegere ne va aduce și nouă și Germanilor din Banat toate concesii culturale și lingvistice cari trebuie date Românilor. Poziția noastră ca Germani în Ungaria ar suferi o modificare esențială și, mână în mână cu Românii, am ajunge factor considerabil. Înțelegerea între Români și Unguri nu s'ar face pe socoteala noastră, acest gând e străin și de Români și de Unguri — alianța româno-maghiară nu s'ar face împotriva Germanilor ci pentru Germani. Chiar din punct de vedere tactic ar fi o greșală de înțelegerea aceasta ar avea un acut și împiedic Germanilor din Ungaria.

»...Până acum interesele săsești cereau o înțelegere în mână cu Ungurii — fiindcă eram un element pe care stăpânitorii își dedeau cea mai mare atenție să-l ignoreze, — fără a reuși însă de ac

Numai trebuie să vă comandați mobile din Budapesta

se capătă garnitură întreagă din lemn masiv pentru aranjarea dormitoarelor și constă din 2 dulapuri, 2 paturi, 2 dulapuri de noapte cu marmoră, 1 spălător cu marmoră și cu oglindă pentru suma de 360 coroane.

Tot aceeași cu toalete în 3 părți 400 coroane.

Mare economisire în spese de transport, pentru că întreaga garnitură se expediază franco conform tarifului separat, în oricare parte a Ardealului. Inprovință la dorință prezentăm în persoană bogata noastră colecție de mostre și servim cu prospecte și cu desene. — Să fim atenți la fabricanții de mobile în Marosvásárhely.

pentru că dela Székely și Ré

fabricanții de mobile în Marosvásárhely.

— Mare economisire în spese de transport, pentru că întreaga garnitură se expediază franco conform tarifului separat, în oricare parte a Ardealului.

Inprovință la dorință prezentăm în persoană bogata noastră colecție de mostre și servim cu prospecte și cu desene. — Să fim atenți la fabricanții de mobile în Marosvásárhely.

...vele săsești cer mână în mână cu Ro-
...Contrații sași ne fac avansuri. Foarte sem-

Serbările culturale din Teaca.

— Corespondență particulară. —

cea mai mare însuflețire la mână con-
...pentru ca să fac cunoscut publicului ro-
...băntărea și prosperarea unei comune,
...inaintea neexistență pentru noi.

...vorbă de Teaca, o mare și frumoasă co-
...săsească din marginea Câmpiei ardelenesti,
...înaintea cu 40 de ani cu totul săsească, as-
...devenit sediul protopopesc gr.-cat. al dis-
...Făgărașului și un centru românesc de
...însemnătate. Vre o 300 de suflete românești,
...370 cumpără casa unui sas și o transformară
...bisericii, iar o altă casă scundă o destinară
...pentru ca să aibă unde se închina
...înălța carte românească și să nu se
...în marea de sași ce-l încunjură. De un timp
...ace însă românii s'au sporit așa încât bi-
...și de altcum prea puțin estetică, a deveni-
...căpătătoare pentru ei, iar școala, în urma
...legi școlare, necorespunzătoare. Tocmai în
...timpuri grele își ocupă nou numitul pro-
...Nicolae Solomon Aron, scaunul, și cu
...advocaților Dr. Bran și Dr. Vescan se
...pe lucru, zidește școală și se gândește se-
...la ridicarea unui sălaș vrednic lui Dumnezeu. De
...să ia însă bani? Dar dragostea toate le
...ducește și niciodinioară nu cad (I. Cor. 7—8).
...genții din Teaca se hotărăsc să aranjeze o
...din venitul cărela și din alte contribuții
...să zidească biserica, pentru ca astfel
...și el unde se închina în înălțime și de aci
...într-o zi să se înălțească și să se înălțească
...pentru
...Amalia Dr. Bran...

...toată lumea românească să dă-
...obiecte pentru tombola, își procură pe
...mpii un război de țesut și săpun înșasi
...aleargă în toate părțile și vinde lozuri,
...o expoziție de țesut și trumusețea din cele
...200 obiecte dăruite întru acest scop, și pune
...în vînzare întreg publicul.

...de 31 Iulie n. va rămănea pentru ro-
...din Teaca neuitată. În această zi s'au ținut
...adevărate serbări culturale, cari ar fi făcut
...și cărua oraș românesc. Cred că va fi cine
...poarteză și mai în detalii despre toate aceste,
...pe scurt numai atîta că după dumnea-
...stăruie s'a ținut adunarea generală a »Co-
...filiale, al societății pentru fond de teatru
...că apoi, tot în aceea zi, s'a constituit acolo
...nou despărțământ al Astrei, — o idee întru-
...părintelui protopop din Reghin Arion M.

...format apoi un prânz comun la care se ri-
...Dr. Bran și într'un toast scurt, arată rolul
...la istoria politică și culturală a neamului
...și drept încheiere, nu pentru ca să fie lău-
...ca să dea un imbold inimilor dornice de
...are, declară că libelul său de depunere dela
...Bistrițeană (în valoare de 6000 cor.) cu ziua
...31 Iulie n. e proprietatea bisericii din Teaca.
...st de nedescris efectul acestei vorbiri, toată
...a rămas înmărmurită în fața unei danii așa
...rmoase.

...orele 4 după prînz, lumea era adunată la
...cea nouă și privea frumoasa expoziție de
...de mână românești și alte obiecte menite
...sortire. Obiectele, ce au întrecut numărul
...200, fură licitate și astfel s'a realizat un venit
...de peste 300 cor. Lozuri s'au vîndut în
...de peste 3000 de cor. Așa că tecenii în de-
...de un an și-au adunat vre o 10,000 de cor.
...zidirea bisericii.

...ce poate face iubirea de neam și de lege,
...înțelegere dintre oameni! O mână de
...— nu chiar 500 de suflete — sînt în
...decurs de 2 ani, să-și facă școală și
...neavînd nici un capital. Ce e drept aci
...s'a încuibat ura, neunirea și intriga,
...așa de binecunoscute boale românești.

Aci am văzut pe un avocat gr. oriental Dr.
Vescan, jertfind sute de coroane și obosind
pentru scopuri gr. catolice.

Pentru ca să rămănea oarecum neuitată și străi-
nilor această zi, seara am avut fericirea de a as-
culta un concert cu adevărat artistic, aranjat de
directorul artistic și bursierii societății noastre
pentru crearea unui fond de teatru român, cu
acompaniarea la pian a talentatei d-șoare Aurora
Barbu din Reghinul săsesc.

Acești ucenici ai Thallei românești au făcut un
foarte mare serviciu neamului în vara aceasta,
delectînd mai multe centre românești cu dul-
cea-le voce și trezind simțul pentru arta muzi-
cală, așa de puțin dezvoltată la noi. Îndosebi
nouă, celor din Câmpie, ne-au făcut însă un ne-
prețuit serviciu, căci noi nu numai că n'am mai
auzit de acestea, dar și din veste puțin auzim
de așa ceva, deoarece pela noi, — nu știu de
ce — dar așa de rău se simt vestitorii neamului
— gazetele — încât sînt rari ca corbii cei albi.
Da, ne-am simțit nespuse de bine noi, românii cu
cultura mai mult ungurească, din Câmpie, când
cu urechile noastre ne-am putut convinge că și
noi avem artiști și încă de cei mai de seamă.

Era seara cîtră orele opt. Pavilionul din gră-
dina otelului »Riemer« era tîrît de lume, gră-
dina și strada de neștrăbătut de mulțimea cu-
riosilor de a auzi concertul. Sună clopo-
țelul și pe scenă apare domnul director artis-
tic Aurel P. Bănuțu și vorbește scurt și pe în-
țeles, despre istoria și dezvoltarea teatrului în ge-
neral și apoi în special despre mișcarea noastră
teatrală, arătînd menirea societății, din care fac
parte d-ilor, atît de puțin cunoscută înaintea că-
torva domni jucători de calabrias încât nici
de cum nu-și pot da seamă despre ea, dupăcum
cu o dreaptă indignare ne-a povestit dl Bănuț.
Nici pe mine, drept spunînd, nu mă uimește
mult această neștiință culpabilă, pentru că, după
amea părere, până mai anul trecut puțină ispravă
a făcut, această societate, deși trăise o viață
de om.

Desi repetărilor... muzicale, stam
...unde în Honga deoparte...
...dura dela public răceala de... de... de...

Stă totuși atît maternicul și dăbele bariton Ionel
Crișan, cît și tenorul cu voce de falsetă, Ște-
fan Marcuș, a entuziasmat publicul la cîntec. La
unele bucăți, precum »După ochi ca murele« și
»Hop țurcă furcă« aplauzele și strigătele de »cum
o fost« ale publicului au fost cu adevărat vifo-
roase, așa încât dl Ionel Crișan, deși îngrijat pen-
tru vocea sa expusă răcirii, a trebuit să repete
bucata din chestiune.

Romanța din opera »Aida« de G. Verdi exe-
cutată cu atîta artă, dă nădejdi bune în vocea
dlui Ștefan Marcuș. Acompanimentul la pian l-a
ținut d-șoara Aurora Barbu din Reghinul-săsesc,
cu multă dibăcie și artă. A și fost răsplătită cu
un admirabil buchet de flori și cu admirația pu-
blicului.

Dl Bănuț ne-a procurat apoi și câteva clipe
vesele, declamîndu ne câteva fabule comice și
totdeodată — bineînțeles — și instructive. O
strofă din Alecsandri declamată întâi ca de un
ungur, apoi ca de un sas și în urmă ca de un
copil din clasa primă elementară a stîrnit atîta
ris și vole bună încât a trebuit să ne mai delec-
teze și cu o altă declamație.

După concert s'au sortit obiectele tombolei,
cecece ne-a răpit tinerilor mai bine de o oră din
așa de scumpul timp destinat horei.

Să mi-se îngăduie însă să mai observ aci o
greșeală. E datina la noi ca la fiecare petrecere
în pauză »oratorii« să se apuce de toast, până
și-se tocesc urechile. Aci n'a fost pauză, nu s'au
ținut deci nici toast, deși cu toții ne așteptam
să auzim pe d. Dr. Tripon, acest distins fruntaș
al părților noastre.

Nici când o petrecere nu m'a însuflețit ca
aceasta, pentru că aci am văzut — cecece la noi
e așa de rar — pace între oameni și bunăvoințe,
divnă pentru tot ce este românesc și dragostea
cea mai nefățărîtă pentru așezămintele noastre
bisericești și culturale. Am văzut portul nostru
destul de bine reprezentat și am mai auzit ceva
— drept că numai cu coada urechii — : câteva
cuvinte eșite din gura unui fruntaș ungur: »O

mână de români au știut face, cecece noi cu atîta
bogăție și împrejurările favorabile nici când n'am
fi în stare să facem acie.

Tecenilor, s'auzim tot numai de bine!
Minor.

Din străinătate.

Despărțirea bisericii de stat în Spa-
nia. Din Madrid se anunță că guvernul
spaniol e hotărît să nu se opriască la acest
întâi pas în conflictul său cu Vaticanul, ci
plănuește o serie întregă de reforme li-
berale.

Ziua de Duminecă și energia desfășurată
cu acest prilej de guvern a făcut cea mai
bună impresie în toate straturile populației.
Dar cu toate că nu mai e temere de tur-
burări, trupele concentrate în San-Sebastiano
până la alte dispoziții vor rămănea acolo.

Paris, 8 August. Ziarul »Le Temps« e infor-
mat din Madrid, că primul ministru Canalejas e
hotărît să supuie Corteselor un proiect de lege
pentru despărțirea bisericii de stat, în condiții-
nile în cari s'a făcut și în Franța, precum și un
proiect pentru organizarea învățămîntului pu-
blic laic.

Madrid, 9 August. Guvernul spaniol desminte
știrile că Papa ar fi adresat Regelui o scrisoare
autografă, apelînd la sentimentele lui creștinești
și cerînd sprijinul lui în aplanarea conflictului.

Desarmările în Macedonia. După
anunțul agenției grecesc...
...multe sînt din sîmna vrednică de încredere, din
...care mare că prigonie contra elementului gre-
...nesc din Focă Macedonia și Tracia au devenit
...sinarea unui...
...bol și...
...în chip neomenos. În vîlăctul...
...cauza spirituale sînt peste măsură agitate pe urma
...veșnicilor hărțuiri din cauza dezarmării. Căjiva
...țărani din comuna Demetrice ieșind pe ogoară
au fost atacați și în luptă doi au fost omorîți,
iar alți trei s'au ales cu răni grave, autoritățile
însă în loc să urmărească pe vinovați s'au folosit
de cazul acest drept motiv pentru a urma dezar-
marea cu mai multă rigoare. Autoritățile tractează
cu aceeași măsură și satele bulgare. Un detașat
ment de miliție la desarmările din districtul
Miausta a dovedit atîta cruzime, încât mai mulți
intelectuali greci au plecat la Salonic și s'au
plîns valuiului.

Constituanta din Grecia. Ziarul »Le Temps«
din Paris publică o declarație a primului mi-
nistru grec Dragumis, care, cu privire la candi-
datura lui Venizelos pentru Adunarea Națională,
a declarat că acesta ar putea să-și pue candida-
tura, dar dacă ar fi ales n'ar putea să-și exercite
mandatul decît după ce va fi renunțat la dem-
nitatea ce ocupă în Grecia.

Dragumis a adăugat:
»Se poate nădăjdui că adunarea revizionistă
nu va depăși programul ce i s'a impus de uti-
tima Cameră. Atîta vreme cît voi sta în capul
guvernului, mă voiu sili să țin Camera în limi-
tele programului ei, căci transformarea ei în Con-
stituanta ar fi o măsură revoluționară cu ur-
mări inculabile. După ce își va îndeplini mi-
siunea, Camera revizionistă va face loc Camerei
regulate.

»Imediat ce Camera revizionistă va fi consti-
tuită, guvernul se va retrage cu declarațiunea că
și-a îndeplinit mandatul și Adunarea revizionistă
va avea să desemneze omul politic care va avea
să prezideze reviziunea Constituției. Cît despre
mine a încheiat Dragumis, n'am de fel dorință
de a rămănea pe vecie la putere.

INFORMAȚIUNI.

A R A D, 9 August n. 1910.

Darwinismul pe ducă?

În foiața »Tribunei« nr. 152 sub titlul »Minunile apei de mare«, ni-se comunică niște descoperiri interesante ale lui Quinon referitor la niște însușiri, cari s'au conservat dela strămoșii aquatici ai regnului animal la toate animalele până la om. Aceste însușiri se refer la asemănarea compoziției chimice, mai ales a procentului de sare în sângele animalelor și în apa de mare.

Cu totul greșită însă e concluzia finală din acel articol, că față de aceasta teorie a »constanței originale« »darwinismul și transformismul se pierde din ce în ce.

Cine a citit și numai acest articol s'a putut convinge, că Quinon însuși e transformist, adevărat darwinist. Quinon doar încă admite originea omului dela animalele »aquatice și încă dela celula primordială, ce a luat naștere în apa mărilor. Dala aceasta celula până la animalele de uscat și la om a trebuit să aibă loc necesar o mulțime de prefaceri, de transformări. Numele de transformism vine chiar dela aceste transformări, pe cari această doctrină le admite și pe cari le admite și Quinon. Transformismul nu numai nu suferă pe urma descoperirilor lui Quinon, ci câștigă. Păstrarea unor însușiri primordiale comune la animale înseamnă tot atâtea dovezi pentru originea lor comună și sânt firul conducător al doctrinei transformiste prin labirintul nesfârșit al formelor vechii animale. Teoria originii aquatice a animalelor e chiar a transformismului și nu a formulat-o Quinon, ci numai a adoptat-o cu transformism cu tot. Aceasta ori-
mimoane de ani:

Legile transformismului mai pot fi încă discutate, dar nu toate — unele sânt adevăruri bine stabilite. Dar transformismul însuși e deja una din pietrele fundamentale ale științei și deci nerăsturnătoare. Noua descoperire încă nu face decât să-l sprijinească.

— **Ministru Român în Sibiu.** Ni-se scrie: Azi, 7 August n., ministrul de domenii al României dl Al. Constantinescu, venind cu automobilul dela Călimănești, aici, a luat masa la mitropolitul Meșianu. Pe lângă dl ministru au mai luat parte la prânz d-nii Morandini, șeful vămilor, Mănăstireanu, șeful de cabinet al ministrului, și Rusu-Abrudeanu, ziarist din București. După masă dl ministru s'a retras cu I. P. S. Sa mitropolitul în apartamentul privat, unde au discutat timp de o oră. Se crede că discuția s'a învârtit în jurul așa trimbițatei împăcări cu ungurii, al cărei zelos șampion s'a arătat în timpul din urmă I. P. S. Seara ministrul a luat masa la restaurantul »Stadt Park« în societatea de sus în plus părintele Triteanu. Amănunte în numărul viitor.

Correspondent.

— † **Iuon Stănilă sen.** Citim în »Kronstädter Zeitung«. Unul dintre cele mai vechi și mai cunoscute călăuze ale secțiunii »Brașov« a societății carpatine a căzut într-o prăpastie de pe

coastele Buceclului, pe când culegea »floarea reginei«. Bătrânul cu toată povara anilor rămăsese lăinar și sprinten ca o cluță și mulți își vor aduce aminte de dragostea cu care purta el călătorii prin șghiaburile munților arătându-le frumusețile. Bătrânul său după multă alergătură la găsit cu feasta sfărmată în »Valea rece«, unde se prăvălise dela o înălțime de vre-o sută de metri. Alături bătrânul a fost transportat pe o nasăle de ramuri verzi, în vale unde a fost îngropat supt poala muntelui să i fie vecinică strajă. Nu se știe dacă bătrânul a căzut din cauza vreunei stânci ce se desprinsese sau i-se va fi făcut rău.

Societatea carpatină va păstra curată amintirea acestui slujitor al său, și toți cei cari au fost vr'odată călăuziți de Stănilă și au văzut dragostea lui pentru sălbătăcia muntelui său, vor avea o lacrimă de durere pentru tristul său sfârșit.

— **Aromâni răpiți de o bandă grecească.** Din Constantinopole se telegrafiază: Valiul din Ianina anunță că s'a dat o luptă la graniță cu o bandă grecească, ce a trecut frontiera lângă Arta și a răpit pe un aromân. Șeful bandei și un tâlhar au fost uciși. Aromânul a fost liberat.

— **Excursia primului ministru al României în Tirol.** »Politische Correspondenz« din Viena află că primul ministru al României, d. I. I. Brătianu, care a sosit la Viena venind din regiunea munților Tatra, a rămas o zi în Viena, apoi a plecat cu automobilul spre provincia Tirol, unde are de gând să petreacă cât-va timp.

D. Mișu, ministrul țării la Viena, își va lua după câteva zile un concediu de două săptămâni spre a se duce în Tirol.

— **O invenție a lui Mascagni.** Ziarele din Londra ne aduc știri despre o invenție a cunoscutului compozitor italian Pietro Mascagni care de se va dovedi bună, va

descoperit un aparat care dacă l pui în legătură cu un pianin, îți descrie notele așa după cum se cântă pe claviatura pianinului. Cu ajutorul acestui aparat orice improvizație instantanee poate fi deadreptul transcrisă pe note.

— **O sfințire de biserică în Maramureș.** Ni-se scrie: În nrul 148 a. c. a »Tribunei« a apărut o referadă despre o sfințire de biserică sub titlul: »Sfințire de biserică în Maramureș« de un anumit d-n. »V.« Fiind și eu de față la acest act solemn, — am onoare a vă ruga să binevoiți a da loc și șirelor mele în »Tribuna«. — La aceasta mă îndeamnă o greșală de neiertat a resp. d-n. »V.«, care orbit poate de cele ce-a văzut și auzit acolo, n'a privit prin prisma realității tot decursul acelei zile însemnate și în special a petrecerii tinerimei ce-a urmat sara, care a fost partea cea mai interesantă așa zicând a zile întregi.

Ce să zic. Consimtesc întru toate cu dl »V.« în cea ce privește partea cealaltă a referadel d-sale, una însă nu l-o pot lerta, că oprindu-se la multe amănunte a uitat a remarca un lucru, sau poate nici nu l-a uitat, ci l-a remarcat, însă în mod falș. Anume d-sa a adus o judecată de tot aspră asupra tuturor d-șoarelor din Maramureș. În general a avut dreptate și în privința aceasta, însă cum a observat că cele mai multe d-șoare au vorbit în limba străină — a putut observa și acea, că au fost câteva (durere numai 3—4) cari au vorbit exclusiv românește, și încă în o românească frumoasă, ba chiar s'au exprimat neplăcerea față de consoațele lor. Acest lucru bătrân la ochi a putut să-l observe și dl »V.« Aceste câteva: Cornelia Zolcaș, Florica Bran și alte două, a căror nume regret că nu-l știu, zic aceste ideale de ro-

mânce, cari ar putea servi de exemplu chiar mol-tor d-șoare deia noi și cari de sigur au mult de suferit pentru ținuta lor deamă, și chiar pentru aceea le-a atins neplăcut șirele dlui V.

Aceste câteva sânt și ele fice de preoți români, însă »preoți români« în adevăratul înțeles al cuvântului.

Atâta numai am volt să spun și aceasta de sigur e și voința celorlalți cari au fost de față și cari au văzut lucrurile clar, în toate amănutele lor. Iar acum doresc va celelalte d-șoare maramureșene să ia exemplu dela acestea și atunci cu drag vom zice: »la revedere pe viitor la Dragomirești.
I. C. P.

— **Ciocnire de trenuri în România.** Din Câmpina se telegrafiază că Sâmbătă la orele 8 și jumătate a avut loc o ciocnire de trenuri între gara Băicoiu și Câmpina, în apropiere de podul dela Bobolia.

Trenul de petrol ce venea din gara Băicoiu s'a întâlnit cu un tren compus din locomotivă și un vagon ce venea dinspre Câmpina.

Neputându-se opri nici unul, ciocnirea a fost foarte violentă șeful de tren Dobrescu căzând sub roțile trenului, a fost omorât pe loc.

Manipulantul trenului de petrol a fost de asemenea grav rănit. Alte șase persoane au fost ușor rănite, de asemenea și personalul dela trenul ce venea din Câmpina.

Imediat s'a înștiințat gările Ploiești și Câmpina de unde s'a trimis o echipă de lucrători pentru a restabili comunicația.

Direcțiunea generală a căilor ferate a fost avizată și a trimis un delegat pentru a investiga ancheia.

Se zice că această nenorocită întâmplare datorește faptului că din gara Băicoiu au fost trimise pe linii cele două trenuri.

— **Asasinat politic în Cracovia.** Eri de amiază a fost împușcat pe una din străzile principale ale Cracoviei Sanislau Ribak, ofițer al asociației școlare polone. Atentatul s'a întâmplat în următoarea dimineață. Individul care a ucis pe Trubuczkzy s'a oprit în fața lui și a strigat: »Te am prins mizerabile« și scoțând revolverul a tras de mai multe ori asupra lui. Publicul pe stradă a tăbărit asupra atentatorului și maltratată crunt, până când a început să strige vrea să vorbească.

Publicului l-a spus că a împușcat pe Ribak fiindcă e un șarlatan și spion polic al Rusiei din cauza lui mai multe sute de oameni au fost deportați în Siberia. Trubuczkzy a mărturisit în fața juriului că a săvârșit atentatul din încredințarea asociației naționale a muncitorilor. În mijlocul tumultului provocat de atentat, Trubuczkzy a primit mai multe răni grave.

— **Statue lui Mark Twain.** Colonia americană a studenților instalați în vechea universitate din Heidelberg, au hotărât să ridice în oraș un monument lui Mark Twain celebrul humorist american. Se știe că una din cărțile sale cunoscute »Tramps abroad« i-a fost inspirată de numeroasele sale călătorii în vechea capitală Neckarului.

Fondurile sânt strânse încă de mult și Mark Twain va avea statua sa în Germania mai înainte de a i-se înălța pe țărmurile Hudsonului unde s'a născut și unde îi plăcea să trăiască.

— **O statuă a Louvre ului.** Știrea că statua femeii cu sursul tainic, de Leonardo da Vinci care se află așezată în muzeul Louvre, ar fi tăiată cu un cuțit și înlocuită de direcțiunea muzeului cu o copie până va fi restaurată a făcut mare senzație în cercurile artiștilor Parisieni. Criticii și amatorii de artă au dat năvală la statuă și aci s'au convins însă că toată feima spre distrugerea »locondei«, femeia cu sur-

Albert Dobó,

giuvargiu, Kolozsvár, Mátyás király-tér 15.

(Telefon 842). Fost pravălia Husznik. (Telefon 842).

Prefăcând și asortând de nou magazinul de clasornice și giuvarical
al lui ► Husznik János ◀ îl continuu eu.

Mare deposit de clasornice și giuvaere și articole de argint veritabil și de China. Mare atelier de reparaturi. Ochelari se pregătesc după comandă medicală.

a fost o poveste numal. Adevărul e trecut un om nebun cu un cuțit în mână la fugă pe stradă și răzind sinis-

gă:
 gura locondel, de acum nu mă va sărui cu sursul ei sarcastic; O loconda, totuși te compățimesc. Și a început apoi să râdă cu hohot prin curtea muzeului. De-a-celebra loconda e mereu străjultă. Parisienii pe socoteala întâmpinării spunând că există și o femeie frumoasă care rămâne cu toată paza ce o înconjură.

Câte biserici sânt în America? O sta-tăpărută în zilele acestea constată, că în Statele se găesc astăzi două sute de mii biserici, 100 de mii de școli de Duminecă. Valoarea lor are o valoare de 3 miliarde coroane. Au fost făcute fără de ajutorul statului, numai pe bani adunați dela particulari. Preoții în provincie sunt cam 150 de mii, iar în orașe mai mari se găesc vre o 75 de mii de preoți, dintre care unul nu are o leafă mai puțină de pa-nă la 1000 coroane anual. În New-york, se vine cam trei mii de suflete pe o biserică; cu acestea în orașul acesta voiesc să mai clă-dească 12 biserici, cari vor costa cu tot 80 de milioane de coroane.

Apel. Primum spre publicare următorul apel către susținătorii școalelor confesionale. Sustinerea părinților cari doresc să aibă pe copiii lor o crescătoare și către alți bine-

plăși orfană și săracă în sensul strict al cuvântului, mânăta de dorul de a învăța, după ce a absolvit școala elementară de fetiță din Năsăud cu succes eminent — ajutată fiind de învățarea din Năsăud și Bistrița, dar mai cu samă de regretatului protopop al Bistriței Gheorghe Domide — a absolvit două clase civile în oraș.

Insă insinuată de un om mic la suflet, susține la școală colectând ajutoare fără să știe nici de astădată nu se vor aproba.

Pe lângă acestea greutăți se credea aproape de doririlor ei, căci fiind din părinți grăni-țeni, comisiunea fondurilor școlastice centrale și comisiunea din districtul Năsăudului ia votat un stipendiu de 120 cor. pentru absolvirea preparan-țelor. Neaprobându-se din partea ministrului stiin-țelor și ajutoarele votate, biata copilă a trebuit să urmeze cursul prim preparandial în mod privat în orașul de stat din Cluj. Pentru anul al doilea s'a votat un stipendiu de 240 cor. La absolvirea fie lertatului Gherasim Domide și la absolvirea Ilustrității Sale a Episcopului Radu, comisiunea al doilea a fost primită la preparandia din Oradia-mare pe spesele proprii. Insă nici în anul acesta nu i s'a putut obține un stipendiu aprobat și astfel la finea anului școl-escului a rămas datoare la internat cu vîntul în cinci luni, din care pricină i s'a reținut stipendiuul dându-se numai o adeverință despre absolvirea cursului al doilea cu succes foarte

la prima Septemvre a. c. ar trebui să con-țină stipendiuul i-se va susține, dar după toate pre-vederile nici de astădată nu se vor aproba.

Și de școală o despart de ținta aspirațiilor și cine știe ce soarta nfericită o așteaptă și va fi posibil se absoalve.

În culmea descurajării vine prin subscrip-tiunea la susținătorii școalelor confesionale, prin mijloace bănești, să binevoiască să contribuie suma de 1000 coroane trebuitoare la absolvirea preparandiei și ea se deobligă după absolvire în serviciul acelor bine-voioși cu salar fundamental de 800 cor. timp de doi ani și a replăti în acest timp și suma im-putată dimpreună cu interese recerute.

În lipsa unor susținători de școale apelează la alți binefăcători, cărora după absolvire le-ar face serviciul de crescătoare a copiilor.

Acei marinișoși binefăcători, cari ar fi apli-cați a înlesni în forma aceasta continuarea ști-dielor acestor copile orfane, se binevoiască a comu-nica aceasta cât mai în grabă cu scrisul — sau direct cu Maria Grec preparandistă de anul al III-lea în Năsăud, care va fi pururea re-cunoscătoare. *Antoniu Hangea*, învățător.

— Serbarea Ligii culturale în Câmpina. Ni-se scrie: ieri, Duminecă, a avut loc în Câmpina serbarea dată de »Liga culturală« secția Câmpina.

La orele 11 d. Dimitrie Ștefănescu, primarul orașului nostru și președintele Ligii culturale sec-ția Câmpina, însoțit de ceilalți membri ai Ligii și de un numeros public, cu drapelul și muzica regimentului 7 Prahova, au parcurs străzile până la gară.

Aci au așteptat, sosirea d-lui N. Iorga și a studenților bucovineni, al căror număr se ridică la 60.

La orele 12 și 7, a sosit în gara Câmpina, trenul care aducea pe excursioniștii.

După descinderea din tren, excursioniștii, și publicul care îi întâmpinase în gară, formând un impunător cortegiu s'au îndreptat spre oraș. Pe tot parcursul drumului, excursioniștii au cântat »Deșteaptă te române«.

La ora 1 în restaurantul »Boulevard« s'a ser-vit masa.

D. primar Ștefănescu a toastat cel dintâi, pen-tru d. profesor Nicolae Iorga și arătând scopul înființării Ligii culturale, în Câmpina.

La ora 3 p. m., a avut loc în sala »Teatrului Domenico«, conferința dlui profesor N. Iorga.

Sala era arhi plină.

D. Iorga, a cerut scuze publicului din sală, că nu poate vorbi despre »Trecutului Câmpinei« după cum se anunțase, din cauză, că n'a avut timpul necesar, să caute în hrisoave, amănun-tele și datele necesare, pentru tratarea acestui su-biect. În schimb a vorbit despre »Trecutul Ro-mânilor din România liberă și Țările subjugate«.

Conferențiarul a spus între altele că Românii, ori cât de mari au fost nevoile, cu care au avut de luptat, au știut în totdeauna să le fie plept cu bărbăție. D-sa a spus că în curând, va veni și ziua, în care Românii din toate țările, se vor uni formând o Românie mare și puternică.

La ora 5 jumătate, publicul din sală, a trecut în grădina primăriei, unde s'a dat serbarea, și s'a împărțit premii, d-nelor și d-șoarelor care au avut cele mai frumoase costume naționale.

Au luat premii de câte 50 de lei, d-nele Ma-ria Popescu, E. Georgescu, Elisa Mărgineanu și d-șoara A. Oproi.

Un premiu de 30 lei: d-na Sofia Ionescu.

Premii de 20 lei: d-nele Silvia Popescu, Ana Dobrescu și Aurelia Telicovici.

— Coroane eterne. Neconsolații părinți Alexandru Nicolescu, paroh în Meșterháza și soția sa Iuliana, dăruiesc întru vecinica odihnă a sufletului fiicei lor Mărioara Petra, fostă preo-teasă în Ibănești, anume fondului Dr. D. P. Bar-cianu pentru ajutorarea sodaliilor (calfelor) fără de lucru, cor. 750 și fondului Victor și Eugenia Tordășianu pentru înzestrarea fetelor sărace, cor. 750, sau în total cor, 15. Implostrand mângăiere

și țările celor îndurerate!, exprimă mulțăminta sa: »Comitetul reuniunii meseriașilor români din Sibiu«.

Mulțumită publică.

Celor ce au luat parte la nemărginita noa-stră durere, tuturor prietenilor și cunoșcu-ților, cari din tristul incident a-l trecerii la cele veșnice a iubitei noastre fiice și soție

Mărioara Nicolescu, căsăt. Petra

și-au exprimat condolențele în persoană și în scris, preoților și învățătorilor slujitori, li-se aduce și pe această cale sincer mulțu-miri.

Mesterháza-Ibănești, în 23/VII 1910.

**Alexandru Nicolescu,
Octavian Petra**
parochi.

? : Dentist român în Arad. :
VIRGIL MUNTEAN
 :: Szabadság-tér No. 3. :: ?

x Când cumpărați ochelari, a dresați-vă la ma-gazine cari au în vedere nu numai interesul bănesc, ci vă spun sincer dacă e lipsă și de consultație me-dicală. Pentru ținerea strictă a acestui principiu și pen-tru serviciul conștiințios, recomandăm prăvălia de ar-ticole optice Seelenfreund Sándorné, din Kluj-Kolozs-vár piața Jókai 2. unde găsiți termometre, grade, bin-ocle, ochiari, barometre de prima calitate. Reparaturile se fac cu pricepere și grabnic.

Cronica socială și artistică.

Petrecere în Chișineu. Sântem ru-găți să apunțăm petrecerea de vară plă-nuită pe Dumineca, 14 August n., va avea loc Sâmbătă în 13 August n.

Teatru în Pecica. Tinerimea română din Pecica invită la reprezintația teatrală ce va avea loc la 13 August n. în școala de fete din Pecica-română. Se va juca »Rămășagul«, comedie în-tr'un act de V. Alecsandri. După teatru danș. Inceputul la orele 8 seara.

ECONOMIE.

In preajma noilor alcătuirii*).

Hotărîrea adunării generale a »Solidarității« re-lativ la chestiunea însoțirilor e cunoscută. Prin această hotărîre, băncile asociate sânt invitate ca în cercul lor de activitate să și dea tot concursul moral și material pentru înființarea de însoțiri, special pentru înființarea însoțirilor menite să ușureze și perfecționeze mijloacele de producțiune și circulațiune a avutului poporului nostru.

Prin aceasta hotărîre așadar, băncile sânt in-vitate, dar nu sânt obligate, să și dea concursul la înființarea de însoțiri, ceace va și și zice că băncilor le stă în liberă voie să participe sau nu la acțiunea pentru înființarea de însoțiri. Băncile noastre vor putea să lucreze după buna lor chib-zulală și tot ce li-se cere este, ca în acțiunea lor să și preferențe însoțirile prin cari producțiunea și cir-culațiunea avutului nostru să și fie favorizate și despre acțiunea lor să și facă an de an raport di-recțiunii »Solidarității«.

*) Vezi Nr.-ul 156.

Atelier artistic pentru fotografii

DAJKOVITS,

ORADEA-MARE
 palatul SAS.

Favor extraordinar începând cu azi.
 6 buc. fotografii matte format cabinet 12 Cor.
 6 buc. fotografii matte format vizit . . 6 Cor.
 Fotografii executate splendid pe pânză tot atât.
 Pentru fotografiile de nuntă, cadrul gratuit.

Dar direcțiunea »Solidarității« a înțeles că numai cu această hotărâre, cauza însoșirilor prea puțin va fi înaintată. Tocmai de aceea ca să dea băncilor noastre și puțința de a executa hotărârea adusă de adunarea generală a »Solidarității«, a pus în lucrare pregătirea unui tractat cu îndrumări practice relativ la modul de alcătuire și felul însoșirilor de cari avem lipsă, cum și relativ la administrarea și controlarea diferitelor însoșiri.

Tractatul, după cât știm, e o lucrare aproape terminată, care desigur în anul curent, va fi și dată publicității. Și dacă ne e permis — pentru orientarea cetitorilor noștri — să avansăm unele informațiuni cu privire la cuprinsul acestei lucrări, putem spune:

1. că în ce privește modul de alcătuire al însoșirilor, se recomandă — după împrejurări — atât însoșirile ocazionale, bazate pe § 62 al legii comerciale ungare, cât și însoșirile făcute pe termene lungi, conform dispozițiilor sociale despre societățile comerciale și reuniuni din legea comercială ungară, însoșiri, cari iarăși — cu considerare la responsabilitatea membrilor — pot fi cu răspundere limitată și nelimitată și

2. că în ce privește felul însoșirilor, pentru ușurarea și perfecționarea mijloacelor de producțiune se recomandă

a) însoșirile pentru cumpărarea de mașini și unelte agricole;

b) însoșiri pentru procurarea de semințe, pomi, viță de vie etc.;

c) însoșiri pentru procurarea vitelor de sol, rămătorilor, oilor, gallțelor etc.;

d) însoșiri pentru arendarea și cumpărarea de pământ, păduri, pășuni etc.;

iar pentru ușurarea și perfecționarea mijloacelor de circulațiune se recomandă:

a) însoșiri de magazin, unde produsele să se poată depune și asupra lor să se poată conține împrumuturi;

b) însoșiri pentru vânzarea produselor agricole: bucate, nutrețuri, semințe, apol vin, poame, miere etc.;

c) pentru introducerea și vânzarea produselor animale: lapte, iarnă, brânzeturi, unt, ouă etc.;

d) însoșiri pentru procurarea mijloacelor necesare în scopul uscării poamelor, fierberea vinului etc.;

Toate aceste soiuri de însoșiri — cum și altele despre cari se face amintire în lucrarea de cari vorbim — se recomandă în atențiunea băncilor asociate. Și noi așa credem, că oricât de modestă s'ar prezinta aceasta lucrare, ea pusă în mâna unor oameni dornici de înaintarea poporului nostru, va putea face bune servicii cauzelor noastre economice mai cu samă că și în privința administrării și controlării însoșirilor se recomandă un sistem simplu și ușor, care s'a validat cu succes chiar și la unele însoșiri românești puse sub supravegherea unei bănci de ale noastre.

În chipul acesta, nădăjduim, se va face un mic început pentru organizarea vieții noastre economice pe baza însoșirilor. Zicem anume un început, pentru că nici intențiunea direcțiunii »Solidarității« n'a fost ca prin hotărârea adusă ori prin tractatul, ce se pregătește, să rezolveze definitiv această chestiune. Din contră — lipsindu-i până azi orice îndrumare dată de relațiile vieții noastre practice — ea n'a voit altă decât să provoace unele încercări, ca să producă experiențe, pe baza cărora să se poată orienta în acțiunea sa viitoare. Căci e nelindoios, că într'un an sau doi, mai cu samă după ce adunarea generală a »Solidarității« a obligat și pe revizorii experți să urmărească activitatea singuraticilor bănci în această privință — vom ajunge să avem primele experiențe, cari sigur ne vor indica mai hotărât, ce e de făcut. Căci de făcut, e foarte mult.

A dovedit-o aceasta chiar și discuția — oricât de puțină a fost — urmată în adunarea generală a »Solidarității« relativ la acest obiect. Așa d. ex. știe ori și cine, că a fost o părere generală că pentru pregătirea elementelor culte reclamate de acțiunea pentru însoșiri, să fie rugate consistențele noastre a da vizitorilor preoți și învățători și instrucție relativ la chestiunile aparținătoare studiului despre însoșiri. Tot asemenea să știe că

chestiunea stăpînirii unor bărbați, cari să studieze organizația însoșirilor la alte popoare — încă e o idee care preocupă direcțiunea »Solidarității«. În sfârșit ideea întocmirii unor cursuri și conferențieri ambulanți cari să propovăduiască cultul pentru însoșiri încă este o problemă care se va discuta în cercurile aparținătoare băncilor noastre.

Dar, a cerca să le facem toate deodată, ar fi un lucru greu și nepractic. Știm prea bine că chestiunea însoșirilor e urgentă și neamăabilă. Cu toate acestea sperăm, că primele experiențe, ce ne va da acțiunea pusă la cale, ne vor fi de mare folos și ele ne vor indica o cale singură pe care azi, durere, nu o avem — ca și această chestiune urgentă să poată fi rezolvată fără întârziere.

Institutul financiar »Luncana« din Marghita (c. Bihor) și-a încheiat primul bilanț lunar cu ziua de 31 Iulie a. c., cu un reviriment al casei de Cor. 261.684.57. Extragem din bilanț următoarele poziții principale:

1. Capitalul societar intrat	C. 65.792.—
2. Fond de rezervă	> 266.54
3. Depuneri	> 10.900.38
4. Excompte	> 24.849.78
5. Cambii hipotecate	> 44.859.50
6. Co Co hipotecar	> 41.417.05
7. Co Co cambial	> 200.—

E de remarcat acest frumos rezultat al primei luni de gestiune, care demonstrează în deajuns largul teren de opozițiuni al noului institut și încederea de care se bucură, în primul rînd din partea țărănimii românești atît de exploatată pînă acum de străini.

Șirua de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 5 August 1910.

Prețul cerealelor după 100 kigr. a fost următorul:

Orzu nou	
De Tisa — — — — —	21 K. 50
Din comitatul Albei — — — — —	20 » 70
De Festa — — — — —	20 » 50
Bănățianesc — — — — —	20 » 40
De Bacica — — — — —	20 » 70
Secară de calitate I. — — — — —	14 » —
Orzul de nutreț, calitate I. — — — — —	12 » 75
Ovăz de calitate I. — — — — —	14 » 95
Cucuruz — — — — —	11 » —

BIBLIOGRAFII.

La librăria »Tribunel« se află de vânzare, + 10—20 fil. porto:

Din Germania. Intre școala primară și serviciul militar. Două rapoarte de Al. Gh. Dimitrescu (Aldem). Profesor la liceul din Piatra-Neamț à 1 c.

Cursurile de vară din Vălenii-de-Munte. Anul al II lea (1909) Lecții ținute de A. C. Cuza, N. Dobrescu și N. Iorga à 1 cor. Pe hârtie mai bună 1.50 cor. plus 10 fil. porto.

Dr. Theol. Gheorghe Popovici, Cuvântări bisericești 3.—

Dr. Theol. Gheorghe Popovici, Uniunea românilor din Transilvania cu biserica romano-catolică supt împăratul Leopold I 2-50

Andrei Ohidlu și Iosif Bălan. Monografia orașului Caransebeș 3.—

Avram Corcea, Balade populare 1-60

Ziaristica bisericească la români, studiu istoric de Onisifor Ghibu cor. 2.—

Limba nouilor cărți bisericești de Onisifor Ghibu 1.—

Clocărlan, Inimă de mamă 2.—

Speranță, Călătoriile lui Enache Colocș.

Em. Grigorovitz, Schitul Cerebului, povestire din trecutul Moldovei Bacalogiu, Teatru.

Dulfu, Isprăviile lui Păcală

Lovinescu, Pași pe nisip, vol. I

De peste prag, dramă în 3 acte.

Opreșcu, Higiena și economia populară, povestită de Moș Savu

Protopopescu, Mișcarea cooperativă

T. Strătilescu, Educația fizică, intelectuală și morală.

Babeș, Capra (Vaca săracului). Numeroase foloase ce poate aduce castrițiunea caprelor

Dr. E. Ettinger, Sfaturi către mame

Ibsen, Nora, sau Casa de păpuși, dramă în 3 acte

Mantegazza, Arta de a se însura

Metchnikoff, Bătrânețe

Mirbeau, Progomul

Sienkiewicz, Prinsoarea

Nicolau, Copii nimănu

Bolcaș Luclan, Năvăliri barbare. Nuvelă

Pr. D. Voniga, Mizerie, boală, crimă și nerare sau Alcoolismul și urmările lui. Din p. de vedere economic, igienic, moral și național

Conferință pentru combaterea alcoolismului

La fiecare carte rugăm a se mai adăuga 5—30—20 fileri pentru porto, poștal.

Comandele de cărți etc. precum și prețul să se adreseze către: Librăria »Tribuna« Arad str. Deák ferencz 20.

Poșta Redacției.

I. P. (Nusfalău). Adresa cerută e Budapesta, Ullői ut 25 (Köztelek).

Prietenul. (Bistrița). Articolul »Stafia și legea votului universal«, ne-a sosit într-o vreme cînd se lămbuziau alte subiecte. De altfel cînd pe vremea aceea tratasem acest subiect, precum și înainte de repețite ori. Articolul era limpede conceput, regretăm că nu l'am putut însuși în bulnța. Salutări.

Posta Administrației.

Eugeniu Muntean, Verd. Am primit 7 cor. abonament.

Petru Medesaș, Feketebátor. Am primit 10 cor. în abonament. Mal aveți de plătit 8 cor. până la finea anului 1910.

Redactor responsabil: Iuliu Giurgiu. »Tribuna« Institut tipografic, Nichin și c.

C. ROTH

fabrică de salamă și articlii de cărnărie Sibiu-Nagyszeben, Reispargasse

Recomandă specialități de primă calitate de cărnați, slănină și articlii de cărnărie, precum carne fină (kaiserfleisch), cîrnaț slănină cu alu, gardinec albe mate, șuncă, limbă; în sezonul de iarnă măieși și sîngerete specialități de măieși și sîngerete, paștete de carne de caș de porc; slănină pentru muncitori în cantitate de peste 25 kigr., și untură curată de porc topită în vase, ș. a.

La comande mari prețuri reduse. Expediare cu poșta sau cu trenul. Serviciu prompt și grabnic. Cu catalog de prețuri și cu informațiuni la dorință servim gratis și franco. Toate comandele sunt a se adresa la firma de mai sus.

Credit pe ipotecă, pe cambiu
și pentru oficanți
mijlocește

Herzog Sándor

ARAD,

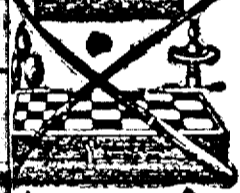
str. Weitzer János 15.

Telefon nr. 376.

Krämer Károly
strungar

găraș, Apaffy-utca Nr. 2.

Primește spre efectuare și reparare toate lucrurile ce aparțin acestei branșe, și recomandă neguțătorilor dopuri pentru buți, în mare măsură, pregătite din material excelent. Are în depozit în abundență mare tofelul de scuturi pentru fumători, gherghefuri pentru lucrul de mână etc. etc.

Comandele din provincie se execută prompt și cu cea mai mare punctualitate.

Obiecte admirabile.

MAEFER RICHARD GÉZA

lăcătar tehnic,

instalare de apeduct și canalizare în ARAD, strada Batthyányi Nr. 17.

Prețurile cordoane pentru râuri, trepte, balcoane, vetre de fier din fier săurit.

Atelier de instalare:

de țevi pentru apeduct. Jașuri miros. Pissoare, spălătoare, odăi și aranjare de orice sistem pentru încălzire centrală. —

NOTATE! Mode de cogulare de autogen automat cu ajutorul acetilenului sau oxigenului, prin ce obiectele stricate pregătite din fier, oțel, fier vărsat și aramă în modul se pot repara ușor, conform scopului.

MEGYERI IMRE

văpsitor de haine, curățător chimic, broderie, și institut pentru spălatul rufelor cu abur, în ALBA IULIA - Gyulafehérvár - Széchenyi-u. (lingă biserica călug).

Primește curățiri lucioase și fine, curățire de trusouri, albituri de desupt, de masă și de pat, perdele și orice lucruri din branșa aceasta cu prețuri foarte moderate. Curățire și clopsitorie chimică de tot-felul de haine pentru bărbați și femei, pardesii fără a le desface, apoi materii de mobile, perdele, dantele etc., cu prețuri moder.

Asudarea mânilor!
Asudarea picioarelor!
Asudarea subțioarelor!

Incetează în decurs de o oră dacă folosim:

„SUDORAN”-ul

a lui MOLNÁR.

Copiile epistolelor de recunoștință sunt autenticate de notarul public

Stim. dle farmacist! Medicamentul »SUDORAN« comandat de la Dia, vă măritu isesc, e bun și mi-a folosit. Primiți mulțămitele mele. Cu stimă. Cont. S. P.

On. d. Molnár János, farmacie la »Duhul sfânt« Szombathely. Nu pot întrebându-l despre rezultat, l-au lăudat foarte. Cu stimă A. S. învățator, Gy. St. Die! Din »SUDORAN«, leac contra asudării picioarelor, mânelor și subsuori am procurat încă pentru 3 persoane, și întrebându-l despre rezultat, l-au lăudat foarte. Cu stimă A. S. învățator, Gy.

St. Die apotecar! Răspunzând la cartea d-tale, am cea mai mare recunoștință pentru »SUDORANUL« d-tale. Pentru că și eu am suferit în mare măsură de asudarea picioarelor și după două massage mi-a trecut de tot. Am mântuit și alții mulți cu produsul d-tale și te rog să-mi mai trimiți 2 sticlute — și acestea pentru alții. Am rămas cu stimă G. K. ospătar S.

St. Die apotecar! Am primit »SUDORANUL« comandat, contra asudării de picioare, mâni și subsuori. Credemă, că cine-l folosește după receta prescrisă, îl alină de neputință. Cu stimă F. E. coafar, F.

Așa zisul »SUDORANUL« contra asudării de picioare, mâni subsuori, pregătit de d-voastră, are un efect atât de excelent și sigur, că cu cea mai bună conștiință îl pot recomanda nu numai celor din patrie ci și străinătății, intrucât »SUDORANUL« întrece mult toate fabricatele străine, de cari m'am folosit până acum. Îți datorez mulțămită, că m'am scăpat de boala neplăcută, Salut R. A. învățator A.

Se poate comanda la pregătitorul:

Molnár János, apotecar în Szombathely.

Prețul unui flacon 1 cor. 30 fl.

dacă se trimite suma înainte, porto-franco.

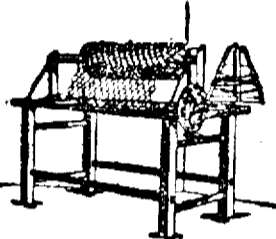
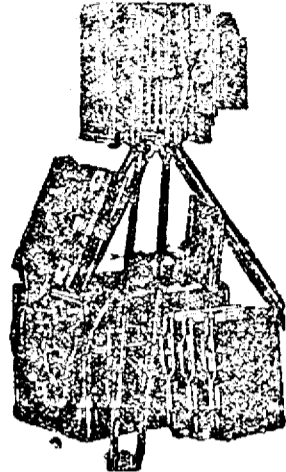
Numai »SUDORAN« prov. cu marcă să se primească.

PETRY ÁRPÁD

orologier și optic, singurul vânzător de mașini de fotografiat »KODAK« în Oradea-mare-Nagyvárad, Rákoczi-út 3.

Mare asortiment de: oroloage de aur, entint, nickel, cu pendulă, deșteptătoare, rdăru cancelarie și de Schwarzwald. —

Mașini de fotografiat și ajustări pentru amatori. Ochelari veritabili Rodenstock Diaphragma. Mare asortiment de sticle periscopice, obiective, lornete, și de alte obiecte optice. — Prăvălia mea îi stă la dispoziția on. public un Refraktometru de Rodenstock (mașină pentru examinarea ochilor) prin ce se știe imediat ce fel de sticle sunt de lipsă. —

Cele mai excelente instrumente pentru săparea de

fântâni arteziene

le pregătește și expediază

VÁRADY LAJOS

fabrică de instrumente

H.-M.-Vásárhely, VI. Ferencz-utca.

Nu trebuiesc anteprenori; domeniile, comunele, singuraticii: singuri pot face săparea cu instrumentele mele.

— Primucrător mijlocesc. —

Recomand și mașini pentru împletitul de sîrmă.

Catalog de prețuri trimit gratis și franco.

— Premiat la 6 expoziții. —

Nou magazin de blănărie.

Am onoare a aduce la cunoștința stimatului public din loc și jur că, am deschis un magazin de specialitate, ainesbortat, după cele mai moderne cerințe

în palatul contelui Nádasdy din Arad strada Forray.

Am în depozite: șaluri și blăni pentru femei, căciuli și manșoane, apoi pentru stradă și haine de călătorie etc. Primesc din acest ram orice lucrări noi și reparaturi, îngrijire pentru vară etc.

Scopul meu e să servesc on. cliențele marfă și lucru bun, pe lângă prețurile cele mai moderate.

Cerind sprijinul on. public, semnez

cu distincție stimă:

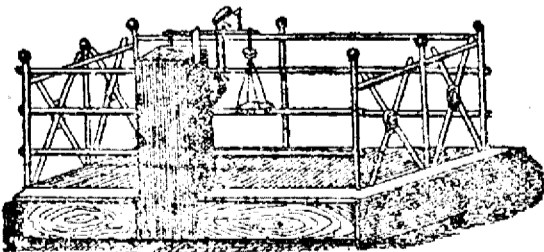
Kovács Géza
blănar.

Prima fabrică de cumpene și greutăți din Brașov.

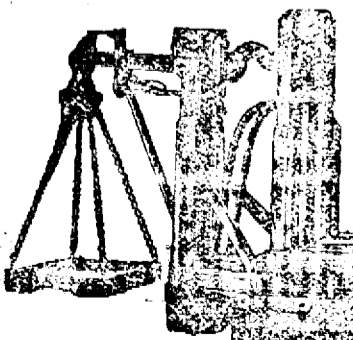
PAUL WIDMANN

Brașov-Brassó, Korház-u. 62.

Recomandă tot-felul de: cumpene și cântare, balanse-zecimale, centimale și cumpene-pod, precum și greutăți cu prețurile cele mai moderate. - Serviciu conștițios.

Se primesc reparări și autentificări din nou.

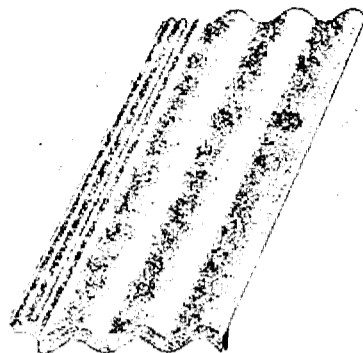
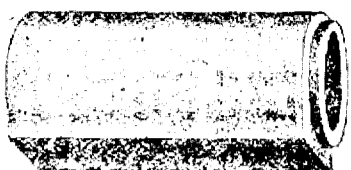
Telefon No 316.

Reiber István

— Timișoara, Gyárvaros, Uri-utca No. 32. —

Telefon No 316.

antreprisă de betonare și pavare reprezentantul societății de asfaltare ung. pe acții în

Primește lucrări de betonaj, pavări și tencuiri, pietrării, canalizări, și asfaltări. — Se vinde ciment de Portland și românesc prima calitate cu prețuri reduse și în orice cvant, la comande cu vagonul se transportă în condiții de plată foarte favorabile. La lucrări comunale și de biserici cele mai mari favoruri. — Prospective de prețuri la dorință gratuit. Toate comanda să se adreseze la firma de mai sus.

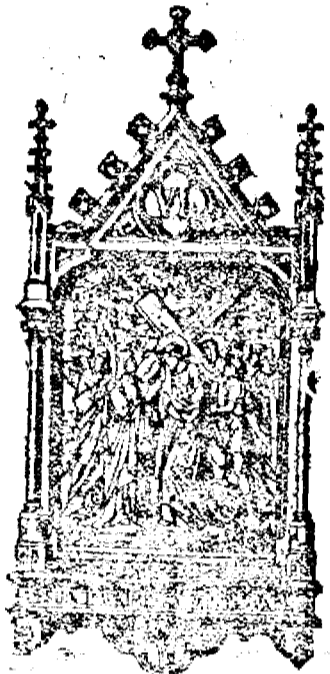
Fond. în a. 1860.

NÁDER J

măiestru

ARAD, palatul minoritan.

Ține în magazin cele mai excelente cuțite de buzunar cu tăiș englez și Solingen, cuțite de bucătărie din oțelul cel mai bun și a cuțite pentru curățitul legumelor, pentru tăbăcirea prăjiturilor, pentru carne, șuncă, salamă și cuțite pentru caș. Cuțite pentru măcelari și cărnățari, de junghiat și pentru curățitul intestinelor. Pentru barbieri și frizeri: mașini de tona, briuri foarte fine, ascuțite, precum și artici mănuitoari. — Recvizite de masă din Alpaca și pafon, de prima calitate. — Ori-ce reparări de bransa aceasta precum și ascuțire, le execută în atelierul meu, instalat cu electricitate, pe lângă — — prețurile cele mai moderate. —

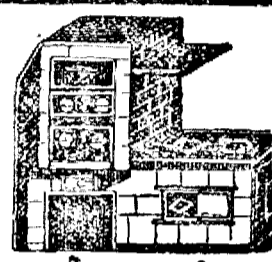

Primul Institut sudungar de auritură artistică a lui E. I. SPANG

sculptor și auritor
TEMESVÁR - Erzsébetváros
strada Templom Nr. 5.

Premiat cu diploma de onoare și cu medalia de aur în București, și cu alte medalii de argint la diferite expozițiuni.

Face cu prețuri moderate:
— iconostasuri, altare —
— amvoane, jertfelnicuri, —
primește renovarea și aurirea iconostaselor vechi, altarelor, a jertfelnicilor și a amvoanelor, precum și a tot felul de lucrări în — — bransa aceasta.

Zorger György

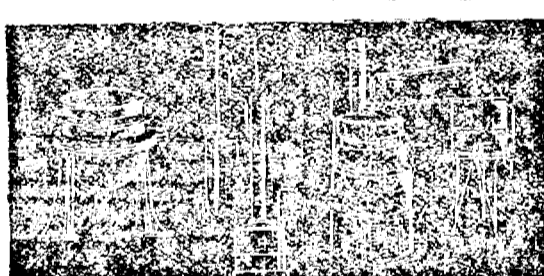
lăcătar artistic și pentru clădiri
Nagyvárad, Körös-utca 9.

Pregătește orice lucrări din acest ram, cât și reparaturi ca scări, coridoare, cerdacuri, grilaje, căminuri, porți, ferării pentru porțile și clădiri, deasemenea repararea și prefacerea caselor vertheimiane etc. aranjament pentru — — rle de met l aranja- măcelării și căsăpli, — — mente pentru biserici basreliefuri, strungă- — — în execuție splendidă. — — Desemnuri și prospecte se trimit gratuit.

ALBERT LINDENFELD

hărăgar, Hodmezővásárhely, Toldi-u 91.

Se recomandă pentru orice lucrări în acest ram, atât noi cât și reparaturi ca, cazane pentru fert rachiu, aranjamente pentru fabrici de spirt, căldări de spălat, turnătoare de alamă, tigăi paturi compestre, piue și instalații de apaducte pe lângă prețuri conven. : Cumpăr aramă nefolosibilă pentru prețuri mari.

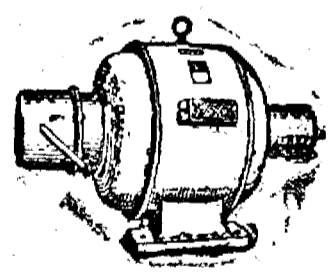

Telefon Nr. 991. Telefon Nr. 991.

Cea mai ieftină sursă pentru cumpărarea de motoare electro-dinamice e fabrica electrotehnică — —

HINTERSEER és BARTH

Timișoara-Józsefváros, Rozsa utca Nr. 47.
Avantantagiile fabricațiilor noastre. Efect mare, bucium — — cu giulele, neinsemnată consumație de curent. —

Primim repararea specială a motoarelor electrice și mașinilor dinamice de orice fabricație. Micilor industriași l'ferăm garnituri întregi de mașini pe lângă avantajoase condiții de plată. Prospect și prețuri curente, referindu-vă la ziarul acesta se trimit gratis și franco.

ROTH JÓZSEF

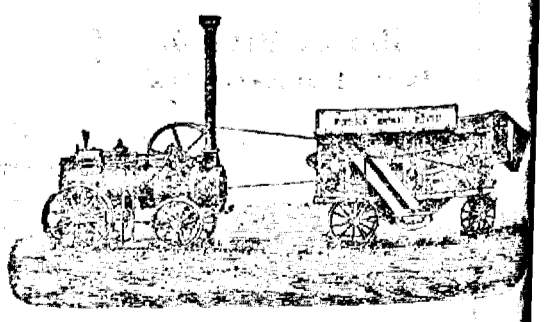
măiestru de sculptură în piatră,
Segesvár, Sellergasse

Recomand on p. t. public depozitul meu bogat și bine asortat de
Monumente de morminte, din diferită marmoră granit, syenit, labrador și piatră tare de arină, etc. cu prețurile cele mai moderate. Mai departe mă recomand pentru executarea a tot felul de lucruri de zidărie, ce cad în bransa mea. Schițe și preliminare de spese stau fr. la dispoziție

Anunțăm on. clientelă că avem încă 2 mașini de treierat cu putere de 8 cai și 2 mașini cu putere de 4 cai

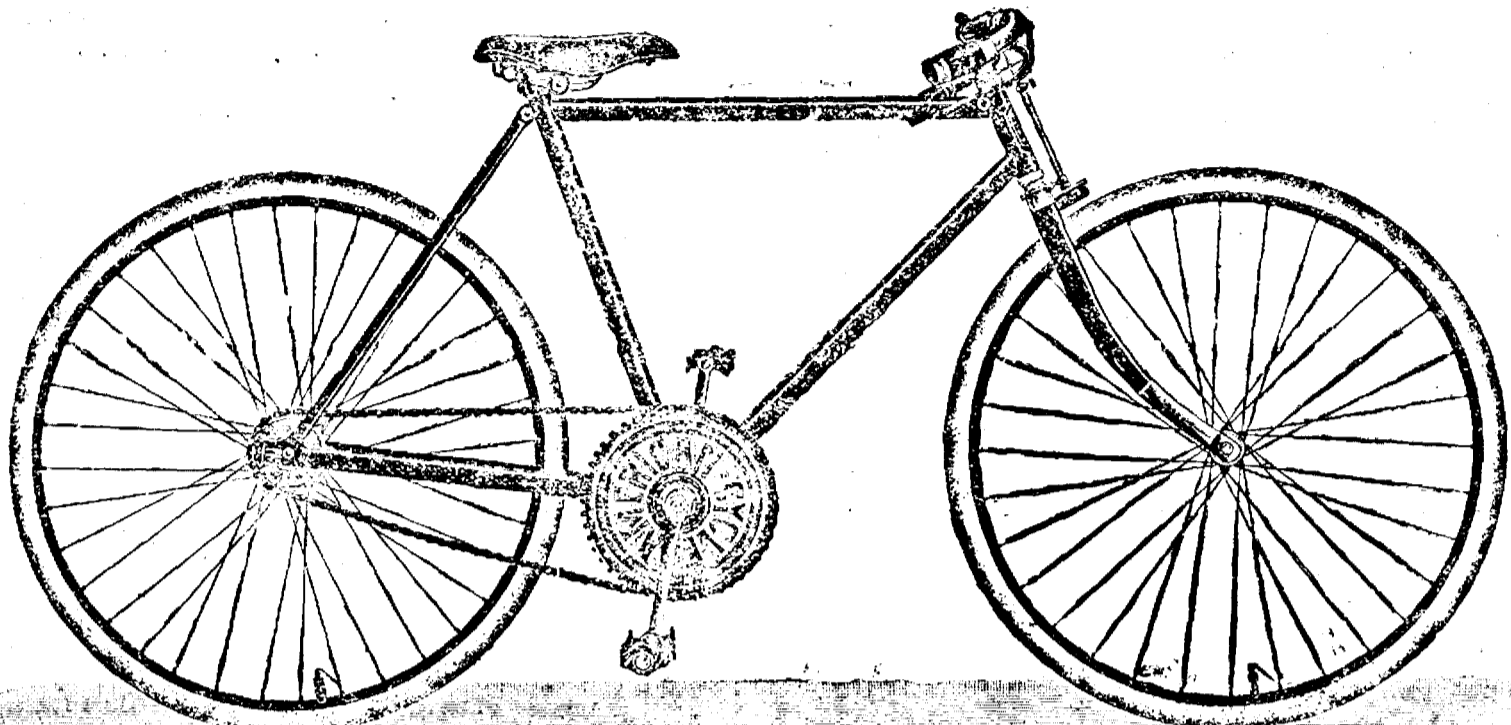
pentru încălzit cu pae, lemne, sau cărbuni, pe cari le putem imediat pune la dispoziția celor cari au lipsă de ele. **Garantie.**

Condițiuni avantajoase de plată. **Frații Burza,** Arad, Bóni-tér 1.

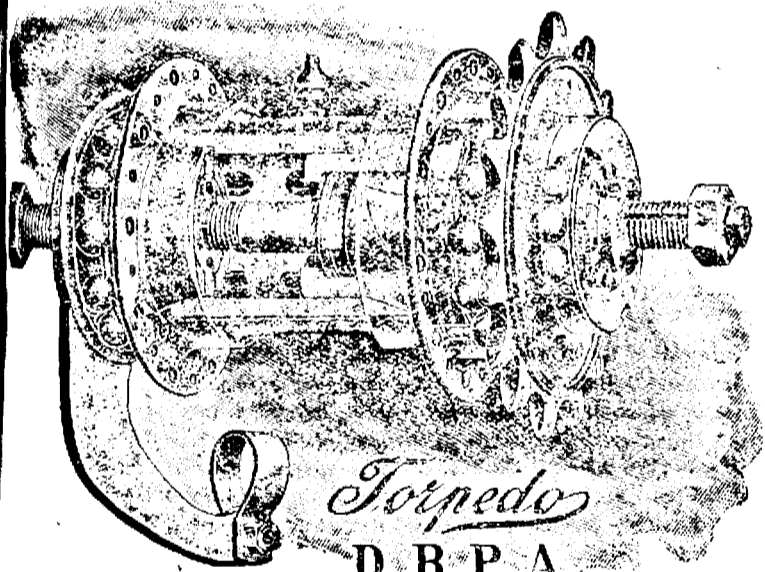
Cicla Americană model 1910

cea mai bună bicicletă pentru ture din lumea întreagă, costă 96 Cor. — expedată franco la ori-ce stațiune.

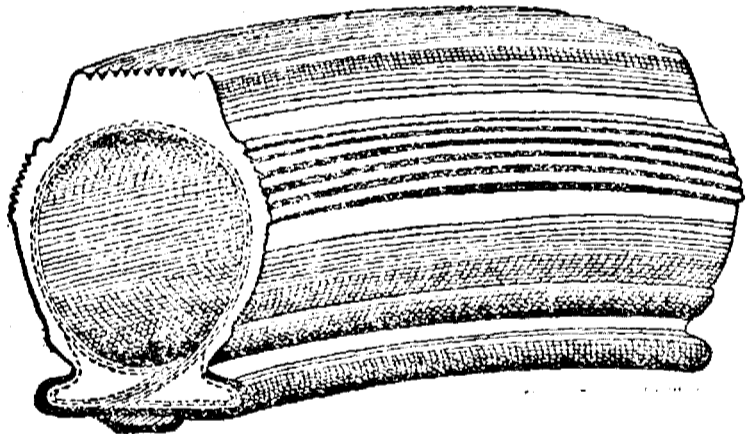

Filială: GYÁRVAROS, str. principală Nr. 24.

Cadrul e edificat modern, călit pe dinlăuntru, acoperit cu cea mai fină poleaă neagră, osia pedalelor are alături de lanțul roții de transmisie un scut contra prafului. Pedalele sunt așezate în mod foarte deosebit pe o osie escludând prin aceasta nesiguranța roții de transmisie. Manivela de forma elegant e frumos împodobită și așezată în țeava brațului. Aranjamentul frânei e provăzat cu un rezort nevăzut, ceea-ce împiedecă murdărirea sau nefuncționarea frânei. Apărătoarele sunt obduse cupo'ei negru foarte fin, lanțul masiv de transmisie e cu inscripția frumos lustruită „Cycle American”. Pedale de gumă elastică ce'e mai noi și cea mai bună calitate, osii și spițe. Învălitoarele sunt foarte trainice și pe lângă un plus de 10 Cor. trimit învălitori de munte în grosime de un deget. Pentru calitate se garantează un an.

Roată automată cu frână liberă „Torpedó”
15 Cor.

Învălitori pentru munte
cu o boltitură de grosimea degetului,
bucata Cor. 7-50.

P. T. Numita bicicletă „Cycle American” o vând spre deplina mulțămire a clientelei mele de ani de-a rândul, și ca ocaziile îngrămădindu-se nici nu se mai pot efectua prompt. Acum însă mi-a reușit să câștig vânzarea exclusivă pentru Ungaria și renumitelor biciclete „Cycle American”, prin ceea-ce mi s'a dat ocazia ca să am depozit permanent din acest artizol și ori-ce comandă să efectueze în decurs de 48 de ore. A și sosit un întreg vagon de biciclete „Cycle American” model 1910 și trimit aceste biciclete pentru ture, renumit în toată lumea, pentru 96 Cor., pe deplin echipat și liber, în ori-ce parte a Ungariei și Croației — de asemenea în ori-ce gară a Slavoniei, Bosniei și Herțegovinei. La comandă e de ajuns o anticipație de 10 Cor., iar restul se rambursează. Dacă dorește cineva o roată automată ca cea de mai sus, atunci prețul se urcă cu 15 Cor. La cerere bicicleta se va furniza cu apărătoare, fără nici o diferență de preț.

Vanzătorilor le recomand extra-crattel :

1 cameră internă pentru bicicletă garantată — 3 Cor.	1 învălitoare bună pentau, bicicletă garantată — Cor. 4-50
1 cea mai bună pompă pentru bicicletă garantată 4 „	1 „ de munte, ca mai sus — — — „ 7-50
1 învălitoare de munte (prima) — — — — — 9 Cor.	

cel mai mare depozit de ori ce părți constitutive pentru biciclete, de asemenea cel mai bun atelier pentru repararea lor, a mașinelor și gramofonelor. Ori ce comandă după primire se efectuește îndată, iar cele neconvenabile se schimbă.

Cu stimă

LADÁNYI IZSÓ,

mare comerciant de aparate și biciclete
TIMIȘDARA, Intraurban în fața edificiului seminarului rom.-cat.
Telefon 577.

Internat nou în Lipova-Lippa.

Se atrage atențiunea onoraților părinți că în anul școlar 1910—11 se va deschide un internat de băieți în Lipova, corespunzător întru toate cerințelor moderne, a cărui supraveghiere generală va fi încredințată directorului școalelor medii, iar supraveghierea învățământului, corpului profesorial, pecând a stării sanitare va fi încredințată medicului orașănesc.

Din cauza lipsei de spațiu în anul întâi se va primi numai un număr restrâns de elevi, din școala de comerț, civilă și primară pe lângă taxe moderate.

Prospecte trimite la cerere:

A Lippai Diák-Otthon Igazgatósága
Lippán.

Mașini de scris IDEAL și ERICA
Gramofone

Mașini de cusut VERITAS

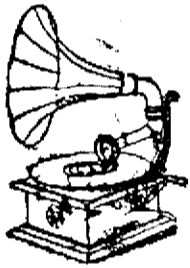
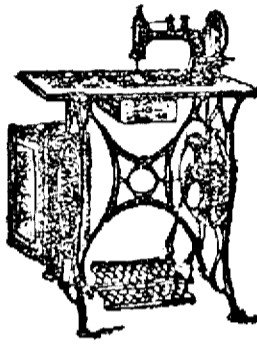
(fabricație proprie) deasemenea cele mai solide părți constitutive: panglici de culoare, hârtie de copiat, ace, plăci etc. se găsesc la specia listul: Barthelmie György

Brassó, Weisz M.-u. 23.

Cel dintâi și cel mai bine asortat atelier — mechanic din Transilvania. —

Atelier pentru reparat mașini speciale de scris, de ori-ce sistem și fabricație, deasemenea aparate mecanice fine etc.

Școală de scris cu mașina.

— Atelierul de fotografiat a lui —
Csizhegyi Sándor

Cluj—Kolozsvár, Piața Mátyás király-tér Nr. 26.
— (Lângă farmacia lui Hintz). —

* * *
Aici se fac și se măresc cele mai frumoase fotografii, deasemenea acvarele, picturi în olei, specialități pe pânze ori mătase cari prin spălare nu se strică. La firmă fiți cu băgare de seamă n'o confundați, Cluj—Kolozsvár, piața Mátyás király-tér 26, lângă farmacia lui Hintz.
Referindu-vă la „Tribuna“ veți avea favor în prețuri.

In atenția onoratelor dame!
In salonul de modă pentru
pălării speciale de dame,
deschis în Sibiu, Fleischer-gasse Nr. 7—9,
al d-nei **Johanna Jekeli,**

se găsesc în bogat asortiment cele mai noi modele de Paris, atât gata cât și forme numai. Intrarea e liberă și neobligătoare, prețurile cele mai moderate.

Se primesc totfelul de reparaturi și transformări; pălării de doliu se fac gata în 24 ore.

Se află în depozit tot-felul de reticole, genți pentru dame, moderne și prima calitate.

— Telefon pentru oraș și comitat Nr. 318. —
Atelierul special de reparat
al renumitei firme:

Schmerek E.

— Temesvár-Jószefváros, Bonnáz-u. 14. —

Primește tot-felul de reparări și transformarea motoarelor cu benzină, gaz și ulei brut, absorbitoare de gaz, locomobile cu benzină și ulei brut și Arlapuri p. trierată. Bastimente cu benzină, pompe-motor. Mașină de fabricat gheață. Montări specialiste de mori cu prețuri moderate, precum și reparări de automobile, bastimente și biciclete-motor. Depozit de articlii tehnici. Fișele magnetice. Unsoari. Material de condensatiune. Arzătoare cu acetilen. Material pentru instalări cu electricitate. Cereți catalog de prețuri și prospect gratuit. — Serviciu conștiințios —
— Telefon pentru oraș și comitat Noul 318. —

— LIMONATA KRISTÁLY —

— se poate purta în buzunar, —
e cea mai lefțină și cea mai bună limonată.

Limonată contractată în praf. Se poate foarte comod purta în buzunar. O porție 6 fileri. O cutie pentru turiști cu 12 porții 80 fileri. — Face bune servicii în excursii la sporturi și militari la exerciții. Se găsește în orice prăvălie de delicatose și coloniale. Discompusă cu orice apă dă o limonată ireproșabilă. — O pregătește

— fabrica de limonată Kristály a lui —

KERTÉSZ ERNŐ

— farmacist în SZABADKA, 103 Tr. —